

NR 5 (4)
PAŹDZIERNIK 1997
Cena 1,50 zł

Głos Uczelni

BIULETYN WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze

Fot. Zbigniew Żuber

- Inauguracja roku akademickiego
- Rozmowa z Rektorem
- Komputeryzacja Biblioteki
- O studiach zaocznych
- Koła naukowe

Prezentacje

Agnieszka Grymowicz (V rok), bez tytułu
fotografia, pracownia fotografii ad. Piotra Wołyńskiego

SPIS TREŚCI

Kronika WSP	str. 4
Informacja o rekrutacji na I rok studiów dziennych w roku akademickim 1997/98	str. 5
Z prac Senatu	str. 6
Awanse naukowe	str. 6
Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich	str. 6
Ocena nauczycieli akademickich	str. 6
Nagrody, wyróżnienia	str. 7
Nowi profesorowie w naszej uczelni	str. 8
Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych w Siedlcach	str. 10
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą	str. 10
Stypendium MCBN	str. 11
Rozmowa z Rektorem – Nie powinniśmy mieć kompleksów.....	str. 12
Dzień inauguracji roku akademickiego w obiektywie Zbigniewa Żubera	str. 14, 15
Tempora mutantur et nos mutantur in illis	str. 16
V Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich	str. 16
Forum Akademickie czeka	str. 16
Biblioteka. Komputeryzacja biblioteki	str. 17
Spotkania ze sztuką	str. 18
Szkoła – ku Europie	str. 19
IV Zielonogórskie Konfrontacje Matematyczne	str. 19
Astronomowie w Zielonej Górze	str. 20
Literatura Słowian Wschodnich	str. 20
Polska - Saksonia po 300 latach	str. 21
Pracowity rok	str. 21
Nowy Rocznik Lubuski	str. 21
Forum – Dwugłos o studiach zaocznych	str. 22
Sprawdzeni w działaniu	str. 23
WSPNET - Jak się podłączyć INTERNETU?	str. 24
Najwyższe - najgłębsze	str. 25
Prasówka	str. 26
Nowości wydawnicze	str. 27, 28

Głos Uczelni

BIULETYN INFORMACYJNY WSP
im. T. Kotarbińskiego w Zielonej Górze

Redaktor: Dariusz Dolański

Współpraca: Marta Dłużewska, Henryk Krajiński,

Mieczysław Ostrowski

Korekta: Ewa Nodzyńska

Adres: al. Wojska Polskiego 69, 65-762 Zielona Góra

tel. (0-68) 26-35-20 w. 504; fax: (0-68) 26-54-49

Skład i oprac. graf.: Heroldia P.R.

Druk: Drukarnia WSP

Numer zamknięto 18.10.1997 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów,
adiustacji i zmian tytułów w publikowanym materiale.

Szanowni Państwo,

oto rozpoczęliśmy nowy rok akademicki, który powinien być lepszy od poprzedniego, choć prawdopodobnie nie będzie łatwiejszy. Rozpoczynamy pracę w lepszych warunkach, oddaliśmy do użytku nowe gmachy, choć nie wszystkie prace są już ukończone. O naszej uczelni zaczęło pojawiać się coraz więcej pozytywnych opinii i ciekawych relacji. Nie znaczy to jednak, że już jest dobrze. W opublikowanym przez Najwyższą Izbę Kontroli raporcie o stanie szkolnictwa wyższego, zostaliśmy kilkakrotnie wymienieni jako uczelnia, która nie spełnia wszystkich norm. Dziś czeka nas praca nad wypełnieniem zaleceń NIK, by mimo ogólnej pozytywnej oceny, polepszyć warunki studiowania w naszej uczelni. Między innymi o tych problemach, o sukcesach i planach na przyszłość mówi w udzielonym nam wywiadzie Rektor, prof. dr hab. Hieronim Szczegół.

W tym numerze zamieszczamy także obszerny materiał poświęcony studiom zaocznym. Swoimi refleksjami na ten temat podzielił się z nami prof. dr hab. Mirosław Frejman i student Wiesław Zawada. Zaocznicy stanowią przytłaczającą większość naszych studentów, a zdecydowanie za mało poświęcamy im uwagi. Być może zamieszczone przez nas opinie pozwolą organizatorom piątkowo-niedzielnich zjazdów lepiej zrozumieć ich potrzeby i oczekiwania.

Ciągle pracujemy także nad kształtem naszego piśma. W tym numerze po raz pierwszy zamieściliśmy nową stałą kolumnę poświęconą pracy biblioteki. Tym razem dowiedziecie się Państwo o postępach w komputeryzacji tej jednostki. Chcielibyśmy w przyszłości namówić Samorząd Studencki do dostarczania materiałów do własnej kolumny. Udać nam się coraz pełniej informować o życiu studenckim, ale pragniemy, by nasze łamy stały się także źródłem informacji dla studentów dotyczących ich spraw socjalnych.

W tym numerze studenci piszą o swoich osiągnięciach: pracach kół naukowych i wyprawie do Meksyku. Niezwykle aktywni byli także podczas wakacji, zdobywając trofea na festiwalach w Świnoujściu i Olsztynie. Laureatów tych nagród postaramy się przedstawić Państwu bliżej w następnym numerze. W grudniu poznać też Państwo tegoroczną stypendystkę MEN.

We wrześniu wiele działo się w życiu naukowym. Uczelnia była gospodarzem kilku ważnych konferencji i zjazdów, relacje z których znajdziecie Państwo w tym numerze. Uważni czytelnicy zauważą zapewne, iż zabrakło prezentacji trzeciego wydziału naszej uczelni - Matematyki, Fizyki i Techniki. Natłok organizacyjnej pracy w wydziałach we wrześniu oraz bogaty materiał z inauguracji, skłoniły nas do przesunięcia tej prezentacji do następnego wydania.

Na zakończenie chcielibyśmy życzyć całej społeczności akademickiej: nauczycielom, studentom, pracownikom biblioteki, administracji i obsługi, by rok akademicki 1997/98 przyniósł im wiele satysfakcji oraz sukcesów w życiu zawodowym i osobistym.

Redakcja

Kronika WSP

☞ 19 czerwca w auli WSP pracą zaliczeniową studenta III roku animacji społeczno-kulturalnej z zakresu fotografii i filmu **Wojciecha Olejarza** została zainaugurowana działalność zielonogórskiego Teatru na Wizji.

☞ 25 czerwca odbyło się ósme posiedzenie Senatu (szerzej s. 6).

☞ 1-7 lipca odbyły się egzaminy wstępne na naszą uczelnię. W wyniku pierwszego naboru nie udało się zapłacić wszystkich miejsc.

☞ 7 lipca w budynku Zakładu Komunikacji Językowej odbył się wernisaż znanego zielonogórskiego plastyka **Stanisława Pary** pt. *Grafika i ekslibris*. Organizatorem wystawy była Biblioteka Główna, która w ten sposób zainaugurowała działalność swojej Galerii (szerzej s. 18).

☞ 8 lipca zakończyły się w Olsztynie 24 Ogólnopolskie Spotkania Zamkowe „Śpiewajmy poezję”. II nagrodę uzyskała **Magdalena Łazarz** z Zar, studentka wychowania plastycznego w naszej uczelni.

☞ 11 lipca odbyła się w instytucie historii obrona pracy doktorskiej **mgr Tomasz Serwatki** pt.: *Józef Piłsudski wobec Niemiec i spraw niemieckich w latach 1892-1935*. Promotorem był **prof. dr hab. Włodzimierz Suleja**, recenzentami **prof. dr hab. Bronisław Pasierb** i **prof. dr hab. Przemysław Hauser** z UAM.

Główną nagrodę „Trójjąb Neptuna” za twórczą aktywność – jury FAMY '97 przyznało grupie studentów wychowania plastycznego naszej WSP – **Annie Bućwińskiej, Katarzynie Radzkiej i Waldemarowi Pranciewiczowi** – oraz ASP w Poznaniu. Ponadto wśród wyróżnionych znalazł się kabaret „Ciach” z Zielonej Góry.

☞ 14 lipca Komendantem Wielkopolskiej Chorągwi ZHR, w skład której wchodzi drużyna z województw poznańskiego, leszczyńskiego, kaliskiego i zielonogórskiego został pracownik Instytutu Pedagogiki i Psychologii **dr Jacek Kurzępa**. Gratulujemy!

☞ 16 lipca w związku z powodzią w zachodniej Polsce zostały odwołane zajęcia dla studentów studiów zocznych. Zostały one wznowione 1 sierpnia. W instytucie przygotowano nowe harmonogramy studiów, by zapewnić realizację pełnego programu.

☞ 31 lipca w Muzeum Ziemi Lubuskiej odbył się wernisaż *O antynomiiach* **Jana Berdyszaka**, profesora w Instytucie Sztuki i Kultury Plastycznej naszej uczelni.

☞ 13 sierpnia w Muzeum Ziemi Lubuskiej odbyła się aukcja 40 prac artystów poznańskich, wrocławskich, warszawskich i zielonogórskich zorganizowana przez Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej WSP, Centrum Biznesu, Okręgową Izbę Lekarską i Muzeum Ziemi Lubuskiej. Dochód z aukcji został przekazany na pomoc powodziarzom.

☞ 3-5 września odbyła się II Konferencja Naukowa pt. *Problemy zarządzania i finansowania w instytucjach edukacyjnych w okresie transformacji systemowej w Polsce w per-*

spektywie integracji europejskiej zorganizowana przez Instytut Zarządzania. Honorowy patronat nad konferencją objęła poseł **Jadwiga Bloch** (szerzej s. 19).

☞ 7-9 września odbyły się egzaminy wstępne w drugim naborze. Można było ubiegać się o miejsca na animacji społeczno-kulturalnej, nauczaniu początkowym i wychowaniu przedszkolnym, pedagogice opiekuńczej z wychowaniem przedszkolnym, wychowaniu muzycznym, dyrygenturze, ochronie środowiska, zarządzaniu i marketingu, filologii polskiej, filologii rosyjskiej, filozofii, politologii, wychowaniu technicznym, fizyce i matematyce.

☞ 9-12 września w auli WSP odbył się zjazd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego. Podczas czterodniowych obrad blisko 100 uczestników i gości Zjazdu wysłuchało referatów dotyczących m.in. kosmicznych śmieci, czarnych dziur, czy promieniowania pulsarów (szerzej s. 20).

☞ 10-11 września odbył się w Politechnice zjazd Polskiego Towarzystwa Matematycznego zaorganizowany przez środowisko matematyków z Politechniki Zielonogórskiej i WSP w Zielonej Górze. Ponad 200 uczestników brało udział w sesjach naukowych i dydaktycznych. Obrady poświęcono m.in. zastosowaniu miar informacji, inkluzjom stochastycznym oraz inżynierii finansowej (szerzej s. 19).

☞ 10-12 września na Politechnice w Opolu odbyło się V Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich, w którym wzięło udział ponad 40 osób ze wszystkich ośrodków akademickich. Po raz pierwszy w spotkaniu uczestniczyła redakcja naszego pisma (szerzej s. 16).

☞ 11 września w Instytucie Historii odbyło się otwarte spotkanie naukowe z profesorami Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Hradec Králové: **Ondřejem Felcmanem** i **Vladimírem Wolfem**.

☞ 18 września zostały wręczone Nagrody Kulturalne i Naukowe Prezydenta Miasta Zielonej Góry. Wśród laureatów znalazło się wielu pracowników naszej uczelni: **prof. Bogusław Stankowiak** (Instytut Wychowania Muzycznego), **dr Tomasz Jaworski** (Instytut Historii), **dr Stanisław Wrona** (Zielonogórskie Centrum Astronomii) oraz zespół: **prof. dr hab. Leszek Goldyka**, **dr Jerzy Leszkowicz-Baczyński**, **dr Lech Szczegół** i **dr Maria Zielińska** (Instytut Socjologii).

☞ 19-20 września w Siedlcach odbyła się Konferencja Rektorów Wyższych Szkół Pedagogicznych (szerzej s. 10).

☞ 23 września odbył się trzeci nabór na studia dzienne. O indeksy można się było jeszcze ubiegać na wychowaniu technicznym, fizyce i dyrygenturze.

☞ 24 września odbyło się dziewiąte posiedzenie Senatu (szerzej s. 6).

☞ 25-26 września odbyła się pod patronatem Premiera Saksonii i Wojewody Zielonogórskiego zorganizowana przez Instytut Historii konferencja na temat *Polska – Saksonia w czasach unii (1697-1763). Próba nowego spojrzenia* (szerzej s. 21).

☞ 29 września władze wydziałów zorganizowały dla stu-

dentów lat pierwszych tzw. dzień zerowy. Nowych studentów zapoznano z organizacją studiów, strukturą uczelni oraz ich prawami i obowiązkami.

☛ 30 września rozpoczęły się zajęcia dydaktyczne na studiach dziennych.

☛ 30 września zbiory Działu Grafiki Biblioteki Głównej WSP wzbogaciły się o 140 nieznanych rysunków nieżyjącego artysty **Andrzeja Gordona**, które przekazała w darze kustosz Muzeum Ziemi Lubuskiej, **mgr Anna Ciosk** ze swej prywatnej kolekcji. W połączeniu z dotychczas zgromadzonymi, tworzą one największy w Polsce zbiór prac tego artysty.

☛ 2 października był dniem uroczystej inauguracji roku akademickiego 1997/98. W tym dniu oprócz tradycyjnej uroczystości w Teatrze Ziemi Lubuskiej odbyło się także oficjalne otwarcie Hotelu Asystenta przy ul. Prostej oraz gmachu Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej. Przed uroczystością w teatrze, podczas której po raz pierwszy wręczono dyplomy doktorskie naszej uczelni, w sali Senatu odbyła się uroczysta promocja doktorska (fotoreportaż s. 14-15).

☛ 2 października po dziewięciu miesiącach przerwy, na częstotliwości 96,0 MHz wznowiło działalność Radio Index, emitując na razie tylko muzykę. Przygotowywany jest ramowy program rozgłośni. Zespół redakcyjny współtworzą studenci WSP i Politechniki.

Po pierwszym roku rozgrywek w klasyfikacji Mistrzostw Polski WSP i Filii Uniwersytetów prowadzi WSP Rzeszów. Nasza uczelnia zajmuje trzecie miejsce, wyprzedza ją jeszcze WSP Bydgoszcz. Warto podkreślić, że dwie pierwsze pozycje w klasyfikacji zajmują uczelnie, które prowadzą pełne studia w zakresie wychowania fizycznego. WSP w Zielonej Górze wyprzedziła jednak WSP w Częstochowie, gdzie także można studiować wychowanie fizyczne.

☛ 6 października Ministerstwo Edukacji Narodowej zaakceptowało uchwałę Senatu dotyczącą uruchomienia kierunku malarstwo na poziomie studiów magisterskich od roku akademickiego 1998/99.

☛ 7 października w holu Gmachu Głównego WSP odbyły się otrzęsiny studentów I roku.

☛ 8 października w Sali Senatu odbyło się wspólne posiedzenie kolegów rektorskich Politechniki Zielonogórskiej i WSP, podczas którego omówiono zasady współpracy prorektorów ds. studenckich w sprawie organizacji Radia Index. Poinstalowano powołać grupę roboczą złożoną z przedstawicieli obu uczelni, która opracowałaby zasady funkcjonowania radia.

☛ 9 października w Palmiarni WSP w obecności Wojewody Zielonogórskiego **prof. dra hab. Mariana Eckerta** odbyło się wręczenie odznaczeń państwowych i Nagród Rektora za rok akademicki 1996/97 (szerzej s. 7).

☛ 10 października w Palmiarni WSP odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów licencjackich dla studentów kierunku zarządzanie i marketing.

☛ 13 października przewodnicząca Oddziału Terenowego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii została dr Dorota Rybczyńska z Instytutu Pedagogiki Społecznej.

☛ 14 października w Sali Senatu odbyło się spotkanie Rektora z dziekanami i dyrektorami instytutów dotyczące realizacji okresowej oceny nauczycieli akademickich (szerzej s. 6).

☛ 15-16 października Instytut Pedagogiki Społecznej zorganizował w Ochli polsko-niemieckie seminarium pt. *Orientacje młodzieży miast przygranicznych*. Kierownikiem naukowym spotkania był **prof. dr hab. Edward Hajduk**.

☛ 17 października w Palmiarni WSP odbył się koncert Chóru „Asketa” z Hiszpanii i Chóru Żeńskiego Instytutu Wychowania Muzycznego.

Informacja o rekrutacji na I rok studiów dziennych w roku akademickim 1997/98

Od kilku już lat zwiększa się liczba kandydatów podejmujących studia dzienne w naszej uczelni. Najlepiej to ilustruje zestawienie studentów kształcących się w roku akademickim 1996/1997: na I roku studiowały 992 osoby, II roku – 840 osób, III – 668 osób, IV – 417 osób.

Jak widać, w ubiegłym roku przyjęto ponad dwa razy więcej studentów niż cztery lata wcześniej. W roku akademickim 1997/1998 liczba studentów stacjonarnych będzie jeszcze wyższa, albowiem dla kandydatów na I rok studiów przygotowano 1124 miejsca na 15 kierunkach i 13 specjalnościach.

Rekrutacja studentów na rok akademicki 1997/1998 przebiegała w trzech turach; pierwsza z nich zorganizowana została na początku lipca, dwie kolejne we wrześniu. O indeks naszej uczelni ubiegało się łącznie 2250 kandydatów. W stosunku do roku ubiegłego liczba kandydatów była wyższa o 340 osób.

Największa liczba podań wpłynęła na Wydział Humanistyczny – 1044, najmniejsza na Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki – 502 osoby. Na Wydział Pedagogiczny zgłosiły się 704 osoby. Szczególnym zainteresowaniem kandydatów cieszyły się następujące kierunki studiów:

- język angielski w Nauczycielskim Kolegium Języka Angielskiego (3,74 osoby na jedno miejsce),

- socjologia (3,66),
- filozofia (3,40),
- język niemiecki w Nauczycielskim Kolegium Języka Niemieckiego (3,15),
- zarządzanie i marketing (2,3),
- ochrona środowiska (2,2),
- filologia germańska (2,15),
- historia, filologia polska z dziennikarstwem, animacja społeczno-kulturalna, pedagogika pracy socjalnej (po 2,1).

Najmniej kandydatów zgłosiło się na dyrygenturę (0,33 osoby na jedno miejsce), fizykę (0,5) oraz wychowanie techniczne (0,7). Na kierunkach tych nie wypełniono limitu miejsc.

Ogółem, studia na I roku studiów rozpoczęły 1272 osoby, w tym 148 studentów studiujących na zasadach wolnego słuchacza. Warto również odnotować, że w gronie studentów I roku jest 6 laureatów olimpiad przedmiotowych, a także jeden obcokrajowiec – student z Ukrainy rozpoczynający studia na filologii polskiej.

W tym roku podjęte też zostały działania zmierzające do zmiany proporcji między liczbą studentów dziennych i zaocznych.

dr Grażyna Miłkowska-Olejniczak
Sekretarz Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej

25 czerwca odbyło się ósme posiedzenie Senatu. Rektor zapoznał Senat z protokołem i wnioskami pokontrolnymi NIK. Ocena uczelni za lata 1994-1996 wypadła w zasadzie pozytywnie, poza pewnymi elementami prowadzenia gospodarki finansowej, m.in. tzw. sprawą basenów. NIK zwróciła także uwagę na niekorzystne proporcje między liczbą studentów studiów stacjonarnych i zaocznych.

Senat pozytywnie zaopiniował projekt utworzenia kierunku studiów malarstwo prowadzonego przez Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej i przyjął uchwałę w tej sprawie. Rektor przedłożył także do dyskusji projekt zarządzenia w sprawie wysokości stawek godzinowych stosowanych na studiach zaocznych. Senat pozytywnie zaopiniował powyższy projekt. Ponadto Senat uzupełnił skład Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej i Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich.

Na dziewiątym posiedzeniu Senatu 24.09.1997 Rektor złożył sprawozdanie za rok akademicki 1996/97. Po krótkiej dyskusji zostało ono przyjęte jednogłośnie.

Rozpatrywano także projekt Zarządzenia Rektora w sprawie wysokości stawek za godziny nadliczbowe na studiach dziennych i za przeprowadzenie egzaminów licencjackich. Senat pozytywnie zaopiniował wzory arkuszy ocen nauczycieli akademickich i postanowił przeprowadzić ocenę do

Z PRAC SENATU

końca br. Ponadto dokonał wyboru przewodniczących rad jednostek międzywydziałowych i ogólnouczelnianych. Przewodniczącym Rady Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych został **prof. dr hab. Włodzimierz Wilczyński**, Studium Wychowania Fizycznego

i Sportu **prof. dr hab. Jerzy Brzeziński** i Zielonogórskiego Centrum Astronomii **prof. WSP dr hab. Krzysztof Urbanowski**.

Uchwały Senatu przyjęte na posiedzeniu 25.06.1997:

✓ Uchwała Senatu w sprawie utworzenia w roku akademickim 1998/99 kierunku studiów malarstwo.

Uchwały Senatu przyjęte na posiedzeniu 24.09.1997:

✓ Uchwała Senatu w sprawie zmian w regulaminie studiów dotyczących liczebności grup wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych, konwersatoryjnych itd.,

✓ Uchwała Senatu w sprawie okresowej oceny wyników pracy nauczycieli akademickich,

✓ Uchwała Senatu w sprawie utworzenia stanowiska drugiego zastępcy dyrektora w Instytucie Zarządzania.,

✓ Uchwała Senatu w sprawie renegotjacji umowy o przyznaniu pożyczki w formie stypendium zwrotnego z własnego funduszu stypendialnego.

Red.

AWANSE NAUKOWE

Minister Edukacji Narodowej mianował z dniem 1 sierpnia 1997 roku na stanowisko profesora zwyczajnego **prof. dra hab. Krzysztofa Walaskę** (Instytut Fizyki).

Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Uniwersytetu Warszawskiego o nadaniu stopnia doktora habilitowanego **drowi Andrzejowi Tuchowskiemu** z Instytutu Wychowania Muzycznego.

Senat pozytywnie zaopiniował trzy kandydatury na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Na posiedzeniu 25.06.1997 – **dra hab. Henryka Kubzdeli** (Instytut Fizyki) i 24.09.1997 – **dra hab. Wielisławy Osmańskiej-Furmanek** i **dra hab. Macieja Walkowiaka** (oboje z Instytutu Zarządzania).

Gratulujemy.

P.S. W poprzednim numerze w tej rubryce błędnie podaliśmy nazwisko dr Doroty Krassowskiej. Przepraszamy.

Red.

KOMISJA DYSCYPLINARNA DS. NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

Na posiedzeniach 28.05.1997 i 25.06.1997 Senat wyłonił skład Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich. W jej skład weszli:

- prof. dr hab. Bronisław Pasierb - przewodniczący (Wydział Humanistyczny),
- prof. dr hab. Tadeusz Lachowicz - zastępca przewodniczącego (Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki),
- członkowie:
- dr Leszek Jerzak (Wydział Pedagogiczny),
- prof. WSP dr hab. Jerzy Kaczmarek (Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki),
- dr Zofia Magnuszewska (Wydział Humanistyczny),
- prof. WSP dr hab. inż. Janusz Mielniczuk (Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki),
- mgr Genowefa Rutkowska (Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych),
- dr Grażyna Świątkowska (Wydział Pedagogiczny).

Ocena nauczycieli akademickich

Ustawa o szkolnictwie wyższym nakłada na uczelnie obowiązek przeprowadzania okresowej oceny nauczycieli akademickich. Do końca tego roku taka ocena ma być przeprowadzona w naszej uczelni, a jej tryb przedstawia Statut WSP.

Okresowa ocena wyników pracy dokonywana jest w oparciu o kryteria merytoryczne, przy uwzględnieniu zróżnicowanego zakresu zadań i obowiązków związanych z zajmowanymi stanowiskami. Podstawę oceny stanowią osiągnięcia w zakresie badań naukowych lub działalności artystycznej, kształcenia oraz działalności organizacyjnej. Dla przeprowadzenia oceny zostały sporządzone specjalne ankiety, zróżnicowane pod względem zawartości dla 5 grup nauczycieli: asystentów, adiunktów, doktorów habilitowanych na stanowisku adiunkta lub profesora nadzwyczajnego, profesorów tytułarnych oraz pozostałych pracowników dydaktycznych.

Okresowej oceny wyników pracy nauczycieli w odniesieniu do jednostek wydziałowych dokonuje wydziałowa komisja oceniająca oraz odpowiednia rada wydziału; w odniesieniu do jednostek ogólnouczelnianych i pozawydziałowych - senacka komisja oceniająca.

Ocena wyników pracy powinna być wykorzystana przy podejmowaniu wniosków dotyczących mianowania, przy ustalaniu poziomu wynagrodzenia oraz przy występowaniu o nagrody i wyróżnienia.

Ocena z uzasadnionymi wnioskami powinna być przedstawiona ocenianemu nauczycielowi. Otrzymanie oceny negatywnej ma określone konsekwencje. W przypadku osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę wyklucza możliwość jej przedłużenia. W przypadku otrzymania takiej oceny przez nauczyciela mianowanego przeprowadza się dodatkową ocenę po upływie roku, jeżeli i tym razem jest ona negatywna, Rektor rozwiązuje stosunek pracy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia z końcem roku akademickiego.

Od oceny wystawionej przez odpowiednią radę wydziału lub komisję senacką można odwołać się do Senatu w ciągu 14 dni od daty jej doręczenia. Senat rozpatruje odwołanie przy pomocy Senackiej Komisji ds. Nauki i Rozwoju Kadr Naukowych. Komisja przy rozpatrywaniu odwołania może powołać recenzentów lub ekspertów. W ten sposób sformułowana ponowna ocena wymaga zatwierdzenia przez Senat. Decyzja Senatu jest ostateczna.

Ocena, od której nastąpiło odwołanie, po jej pozytywnej weryfikacji przez Senat ulega wycofaniu z akt osobowych.

Red.

NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej uhonorował Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski **prof. dra hab. Kazimierza Bartkiewicza** oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski **prof. dra hab. Krzysztofa Walaskę**. Aktu dekoracji dokonał Wojewoda Zielonogórski **prof. dr hab. Marian Eckert** podczas uroczystości wręczenia Nagród Rektora 9 października br.

Podczas inauguracji roku akademickiego 1997/98 Wojewoda Zielonogórski udekorował Złotym Krzyżem Zasługi **prof. dr hab. Marię Fic** i **prof. dra hab. Janusza Gila** oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej **prof. dr hab. Janinę Fyk** i **prof. dra hab. Zdzisława Wołkę**.

Minister Edukacji Narodowej przyznał nagrodę indywidualną **prof. drowi hab. Bronisławowi Pasierbowi** za książkę *Polskie prace przygotowawcze do traktatu pokojowego z Niemcami 1916-1948. Instytucje – ludzie – problemy* oraz nagrodę zespołową **prof. drowi hab. Stefanowi Janowi Kowalskiemu**, **drowi inż. Grzegorzowi Musielakowi** i **drowi inż. Andrzejowi Rybickiemu** za opracowanie *Procesy suszenia w ujęciu termomechanicznym* oraz cykl prac poświęconych deformacji i destrukcji materiałów suszonych.

Stypendium Ministra Edukacji Narodowej otrzymała studentka IV roku filologii polskiej **Danuta Hübner**.

NAGRODY REKTORA

Z okazji inauguracji roku akademickiego 1997/98 zgodnie z wynikami obrad Komisji Rektorskiej ds. Nagród w oparciu o Zarządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 21 lutego 1991 roku w sprawie zasad podziału funduszu nagród i ich przyznawania nauczycielom akademickim Rektor przyznał następujące nagrody:

- nagrody za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe bądź artystyczne

indywidualne I stopnia

1. prof. dr hab. Janusz Gil (Zielonogórskie Centrum Astronomii)
2. prof. dr hab. Edward Hajduk (Instytut Pedagogiki Społecznej)

indywidualne II stopnia

1. prof. dr hab. Ryszard Dyoniziak (Instytut Socjologii)
2. prof. dr hab. Maria Fic (Instytut Pedagogiki Społecznej)
3. prof. dr hab. Adam Grobler (Instytut Filozofii)
4. dr Aleksander Grytczuk (Instytut Matematyki)
5. prof. dr hab. Eugeniusz Klin (Instytut Filologii Germańskiej)
6. prof. dr hab. Tadeusz Lachowicz (Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska)
7. prof. dr hab. inż. Krzysztof Magnucki (Instytut Techniki)
8. prof. Irena Marciniak (Instytut Wychowania Muzycznego)
9. prof. dr hab. Tadeusz Mróz (Instytut Pedagogiki i Psychologii)
10. prof. dr hab. Czesław Osękowski (Instytut Historii)
11. prof. dr hab. Bogusław Pietruliewicz (Instytut Techniki)
12. prof. dr hab. Bazyli Tichoniuk (Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej)
13. prof. dr hab. Kazimierz Uździcki (Instytut Techniki)

zespołowa II stopnia

zespół z Instytutu Fizyki

- prof. dr hab. Krystyna Lukierska-Walasek
- prof. dr hab. Krzysztof Walasek

- nagrody za działalność dydaktyczną i organizacyjną

1. prof. dr hab. Daniel Fic (Instytut Zarządzania)
2. prof. dr hab. Mirosław Frejman (Prorektor ds. Studiów Zaocznych)
3. prof. dr hab. Stanisław Gnot (Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą)
4. prof. dr hab. Edward Kowal (Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska)
5. dr Wiktor Markowski (Prodziekan Wydziału Matematyki, Fizyki i Techniki)
6. prof. dr hab. Wojciech Pasterniak (Instytut Pedagogiki i Psychologii)
7. prof. dr hab. Wojciech Peltz (Dziekan Wydziału Humanistycznego)
8. prof. dr hab. Albert Pawłowski (Instytut Politologii)
9. dr Mieczysław Trąd (Instytut Matematyki)

- nagrody za uzyskanie stopnia doktora habilitowanego

1. prof. dr hab. Wielisława Osmańska-Furmanek (Instytut Zarządzania)
2. dr hab. Tatiana Rongińska (Instytut Pedagogiki i Psychologii)

- nagrody za opublikowane prace doktorskie

1. dr Jerzy Domagalski (Instytut Filologii Polskiej)
2. dr Grażyna Gajewska (Instytut Pedagogiki i Psychologii)
3. dr Michał Głazewski (Instytut Pedagogiki i Psychologii)
4. dr Bohdan Halczak (Instytut Historii)
5. dr Bożena Hałas (Instytut Filologii Polskiej)
6. dr Małgorzata Olejarz (Instytut Pedagogiki Społecznej)
7. dr Marta Ruszczyńska (Instytut Filologii Polskiej)
8. dr Karol Smużniak (Instytut Filologii Polskiej)
9. dr Paweł Zimniak (Instytut Filologii Germańskiej)

- nagrody za wyróżniającą działalność organizacyjną

1. mgr inż. Tadeusz Chronowski (Dyrektor Administracyjny)
2. mgr Mieczysław Ostrowski (Kierownik Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą)
3. Krystyna Szmigiel-Jaworska (p.o. Kwestor)

Gratulujemy.
Red.

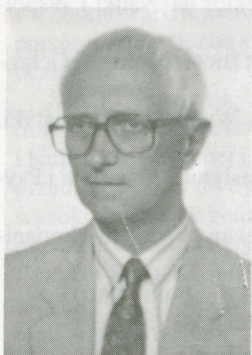

Laureaci Nagród Rektora podczas uroczystości w Palmiarni WSP. Fot. Zbigniew Żuber

W nowym roku akademickim pracę w naszej uczelni podjęła liczna grupa profesorów. Ich sylwetki krótko przedstawiamy poniżej.

NOWI PROFESOROWIE W NASZEJ UCZELNI

W Instytucie Pedagogiki i Psychologii pracę podjął **prof. dr hab. Leonard Szymański**. Jest on Absolwentem Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Stopień doktora uzyskał w 1965 roku w Uniwersytecie Wrocławskim, przedstawiając pracę pt. *Rozwój higieny i wychowania fizycznego w szkołach Królestwa Polskiego w latach 1864-1914 w świetle czasopiśmiennictwa lekarskiego i pedagogicznego*. W 1978 roku na podstawie dysertacji pt. *Higiena i Wychowanie Fizyczne w szkolnictwie ogólnokształcącym w Królestwie Polskim 1815-1915* uzyskał stopień doktora habilitowanego. Leonard Szymański jest autorem ponad 40 prac naukowych. Jego zainteresowania badawcze wiążą się z historią oświaty i wychowania w Polsce w XIX wieku oraz z dziejami kultury fizycznej w Polsce od XVIII stulecia.

W Instytucie Matematyki podjął pracę **prof. dr hab. Janusz Matkowski**. Jest on absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego, w tej uczelni otrzymywał kolejne stopnie naukowe: w 1970 roku – doktora i w 1975 roku – doktora habilitowanego. W 1983 roku otrzymał tytuł profesora. Zainteresowania badawcze Janusza Matkowskiego koncentrują się na problematyce równań i nierówności funkcyjnych.

W tym samym instytucie pracę podjął **dr hab. Włodzimierz Odyniec**. Urodził się on w St. Petersburgu, jest absolwentem tamtejszego Uniwersytetu. Pracował w wielu instytucjach naukowych w tym mieście: w Instytucie Technologicznym, w Instytucie Finansowo-Ekonomicznym i ostatnio w Rosyjskim Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. A.I. Hercena. W latach 1984-1987 był docentem kontraktowym w WSP w Bydgoszczy. Przeprowadził szereg wykładów na uniwersytetach amerykańskich i niemieckich. Jego zainteresowania badawcze dotyczą dydaktyki, analizy funkcjonalnej, teorii grafów, metod matematycznych

w ekonomii, metod matematycznych w historii. Był jednym z założycieli ruchu Demokratyczna Rosja, a następnie partii Demokratyczny Wybór Rosji. Współzałożyciel i wiceprzezes Klubu „Polonia”.

W Instytucie Socjologii podjęła pracę **dr hab. Irena Machaj**. Jest ona absolwentką Uniwersytetu Warszawskiego, od 1976 roku była zatrudniona w Zakładzie, później w Instytucie Socjologii UMCS w Lublinie. Stopień doktora na podstawie rozprawy pt. *Uwarunkowania integracji społeczno-kulturowej społeczności uprzemysławianej. Na przykładzie Łącznej*, napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Włodzimierza Mirowskiego uzyskała w UMCS w 1984 roku. W roku 1995 I. Machaj uzyskała stopień doktora habilitowanego, przedstawiając przed Radą Naukową Wydziału Nauk Społecznych KUL pracę pt. *Strukturalne uwarunkowania podmiotowego rozwoju zbiorowości lokalnych*. Przed przejściem do WSP w Zielonej Górze pełniła funkcję dyrektora Instytutu Socjologii UMCS. Zainteresowania naukowe Ireny Machaj koncentrują się na socjologicznej problematyce mikrostruktur społecznych. W centrum jej uwagi leżą zagadnienia zbiorowości lokalnych, podmiotowości społecznej i rozwoju podmiotowego, samorządności lokalnej i uwarunkowań endogennych zmian lokalnych środowisk społecznych.

W Instytucie Zarządzania podjął pracę **dr hab. inż. Eugeniusz Kuriata**. Pracę zawodową rozpoczął w 1978 roku w Przedsiębiorstwie Montażowym Urządzeń Teleelektronicznych w Warszawie. W tym samym roku podjął studia doktoranckie w Moskiewskim Instytucie Inżynierów Transportu, gdzie obronił pracę pt. *Badanie i opracowanie środków łączności w systemach dyspozytorskich*. W latach 1987-1991 odbył staż habilitacyjny w Moskiewskim Instytucie Transportu. Pracę habilitacyjną pt. *Opracowanie teorii kompleksowej ochrony systemów informacyjnych* przedstawił w Instytucie Modelowania w Energetyce przy Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie. Od maja 1992 roku był zatrudniony w Politechnice Wrocławskiej. Eugeniusz Kuriata specjalizuje się w dziedzinie ochrony informacji systemów informatycznych oraz ochrony zapewniającej poufność i integralność informacji.

W Instytucie Politologii zostało zatrudnionych czterech profesorów.

Dr hab. Barbara Gola jest absolwentką Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1977 roku uzyskała na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego stopień doktora na

podstawie pracy napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Franciszka Ryszki pt. *Stosunek partii komunistycznej do administracji w warunkach dyktatury proletariatu (wybrane zagadnienia z doktryny politycznej)*. W 1994 roku w tej samej uczelni zakończyła przewód habilitacyjny na podstawie rozprawy pt. *Dylematy krwi i sprawiedliwości. Hiszpańska wojna domowa 1936-1939 w myśli politycznej i politologicznej*. Zainteresowania badawcze B. Goli dotyczą problematyki związanej z historią doktryny politycznej ruchu robotniczego i współczesną historią Hiszpanii.

Dr hab. Tadeusz Marczak jest absolwentem Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1979 roku obronił pracę doktorską napisaną pod kierunkiem prof. dra hab. Wojciecha Wrzesińskiego pt. *Propaganda polityczna stronnictw przed referendum z 30 czerwca 1946 r.* Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1997 roku w Uniwersytecie Wrocławskim, przedstawiając rozprawę pt. *Granica zachodnia w polskiej polityce zagranicznej w latach 1944-1950*. Zainteresowania badawcze Tadeusza Marczaka skupiają się wokół dziejów Polski i powszechnych po II wojnie światowej.

Zainteresowania badawcze Tadeusza Marczaka skupiają się wokół dziejów Polski i powszechnych po II wojnie światowej.

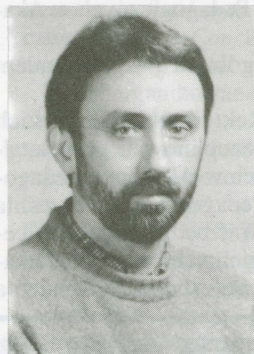
Dr hab. Mirosław Karwat jest absolwentem Uniwersytetu Warszawskiego. W 1977 roku obronił pracę doktorską napisaną pod kierunkiem prof. dra hab. Artura Bodnara pt. *Interpretacja humanistyczna działań politycznych*. W 1986 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy pt. *Marksistowski model „człowieka politycznego”. Próba interpretacji*. Naukowe zainteresowania Mirosława Karwata dotyczą antynomii i paradoksów podmiotowości politycznej, jej niekonwencjonalnych form oraz zjawisk pseudopodmiotowości i mierności.

Dr hab. Olgierd Cetwiński jest absolwentem fizyki i filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii uzyskał w 1970 roku, zajmując się zastosowaniem założeń filozofii neokantowskiej w badaniach nauk przyrodniczych i – porównawczo – w humanistyce. Dalsze badania w tym zakresie, zwłaszcza możliwości odkryte przez szkołę poznańską, zaowocowały uzyskaniem w 1979 roku stopnia doktora habilitowanego. Zainteresowania badawcze Olgierda Cetwińskiego koncentrują się m.in. na problemach filozofii polityki, historii myśli społeczno-politycznej, metodologii nauk i aksjologii polityki.

W Instytucie Historii podjęła pracę **dr hab. Maria Barbara Topolska-Piechowiak**. Jest absolwentką UAM w Poznaniu. Pracę doktorską poświęconą rozwojowi społeczno-gospodarczemu dóbr szklowskich na Białorusi pisaną pod kierunkiem prof. dra hab. Hen-

ryka Łowmiańskiego obroniła w 1976 roku. Stopień doktora habilitowanego uzyskała w 1984 roku. Zainteresowania badawcze M.B. Topolskiej-Piechowiak koncentrują się na dziejach gospodarczych i społeczno-kulturalnych Wielkiego Księstwa Litewskiego i Wielkopolski. Jej badania dotyczą także Polonii zagranicznej, a zwłaszcza prasy polskiej we Francji.

Dr hab. Ireneusz Sikora jest absolwentem Uniwersytetu Wrocławskiego. Stopień doktora uzyskał w 1981 roku, broniąc pracę doktorską napisaną pod kierunkiem doc. dra hab. Jacka Kolbuszewskiego pt. *Symbolika roślinna w poezji Młodej Polski*. W 1995 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego, przedstawiając dysertację pt. *Literatura Młodej Polski w szkolnej edukacji polonistycznej. (Od końca XIX wieku do 1990 roku)*. Zainteresowania badawcze I. Sikory mają dwójaki charakter: w ich centrum znajduje się historia literatury II połowy XIX wieku, Młodej Polski oraz pozytywizmu, a zwłaszcza – naturalistyczne inspiracje w obu tych okresach literackich.

W tym samym instytucie został zatrudniony także **dr hab. Marian Śliwiński**, który jest absolwentem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Pracę doktorską na temat *Antyk i chrześcijaństwo w twórczości Zygmunta Krasińskiego* napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Zbigniewa Sudolskiego obronił w 1983 roku w Uniwersytecie Warszawskim. W roku 1992 uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie dysertacji nt.

Norwid wobec antyczno-średniowiecznej tradycji uniwersalizmu europejskiego.

W Instytucie Filologii Germańskiej został zatrudniony **prof. dr hab. Benno Pubanz**. B. Pubanz jest absolwentem uniwersytetu w Rostocku, w 1980 roku uzyskał tytuł profesora. Z naszą uczelnią związany był już wcześniej, pracując tu na zasadzie umowy o pracę Zakładzie Literatury Niemieckiej IFG. W kręgu jego szczególnych zainteresowań leży współczesna literatura dla dzieci i młodzieży obszaru niemieckojęzycznego.

W tym samym instytucie na stanowisku profesora nadzwyczajnego podjął pracę **dr hab. Peter Görlich**. Jest on absolwentem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Poczdamie, tam też uzyskiwał kolejne stopnie naukowe. P. Görlich od wielu lat naukowo współpracował z naszą uczelnią. W kręgu jego szczególnych zainteresowań badawczych znajduje się współczesna literatura niemiecka i austriacka.

Red.

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych w Siedlcach

W dniach od 17 do 19 września 1997 roku odbyła się w Siedlcach w Wyższej Szkole Pedagogiczno-Rolniczej ogólnopolska Konferencja Rektorów Wyższych Szkół Pedagogicznych.

Celem spotkania było omówienie następujących problemów:

- przekształcenie Wyższych Szkół Pedagogicznych w Akademie Pedagogiczne,
- kształcenie nauczycieli - ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia dwukierunkowego.

1 lipca 1997 roku Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) pozytywnie zaopiniowała przekształcenie Wyższych Szkół Pedagogicznych w Akademie Pedagogiczne. Rada Główna Sekcji Szkół Pedagogicznych określiła kryteria, spełnienie których warunkować będzie przekształcenie: zatrudnienie minimum 40 samodzielnych nauczycieli akademickich, w tym 15 osób z tytułem profesora, kształcenie na

6 kierunkach studiów, w tym 3 kierunkach magisterskich, uprawnienia do nadawania stopnia doktora na dwóch kierunkach. 22 października br. sprawa ma być rozpatrywana na posiedzeniu Rady Głównej. Aktualnie kryteria te wypełniają tylko 4 uczelnie pedagogiczne: WSP w Krakowie, WSP w Zielonogórze, WSP w Bydgoszczy i WSP w Rzeszowie. Na spotkaniu Rektorów podjęto uchwałę, by wszystkie Uczelnie Pedagogiczne przekształcić w Akademie *en bloc*, co wymaga dodatkowych uzgodnień i ustalenia jednolitych kryteriów.

Konferencja Rektorów przygotowała oświadczenie do MEN, w którym wyraża zaniepokojenie brakiem działań Ministerstwa w sprawie dwukierunkowego kształcenia nauczycieli, na co zwraca się uwagę w raporcie OECD. W spotkaniu uczestniczył **prof. dr hab. Józef Świątek** z WSP w Częstochowie - przewodniczący Sekcji Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego do Spraw Kształcenia Nauczycieli, który stwierdził, że rozwój kształcenia dwukierunkowego jest popierany przez Radę Główną i zintensyfikowany zostanie po przyjęciu minimów programowych.

Maria Fic

Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

informuje

• **Dr hab. Tadeusz Bednarski**, profesor w Instytucie Matematyki, w dniach od 1 lutego do 27 czerwca 1997 roku przebywał w Uniwersytecie Picardii w Amiens we Francji na kontrakcie profesora wizytującego w zakresie statystyki matematycznej.

• Dwaj pracownicy Instytutu Techniki, **dr inż. Marek Rybakowski** i **mgr Mirosław Matyjaszczyk** w dniach 24-27 czerwca 1997 roku uczestniczyli w zorganizowanej w słowackim uniwersytecie w Żilinie międzynarodowej konferencji młodych pracowników nauki „Transcom”.

• Czworo pracowników Instytutu Techniki w dniach 22-27 czerwca 1997 roku wzięło udział w zorganizowanej w Essen międzynarodowej konferencji naukowej EUROMECH Colloquium 366 „Porous Media: Theory and Experiments”. Jeden z nich – **prof. dr hab. inż. Stefan Jan Kowalski**, kierownik Zakładu Podstaw Techniki, wystąpił w roli jednego z współprzewodniczących konferencji. Pozostali wygłosili, przygotowane we współautorstwie z prof. S.J. Kowalskim, referaty: **dr inż. Maria Kowal** – *Mechanical constants for moistened pine sapwood under stress*, **dr inż. Grzegorz Musielak** – *Model of Drying with Moisture Dependent Coefficients*, a **dr inż. Andrzej Rybicki** – *Computer Simulation of Drying. Optimal Control*.

• W dniach od 30 czerwca do 2 lipca 1997 roku w Wyższej Szkole w Vechcie (RFN) przebywali: **prof. dr hab. Hieronim Szczegółka** oraz **prof. dr hab. Kazimierz Bartkiewicz** z Instytutu Historii. Przeprowadzono rozmowy o dwustronnej współpracy oraz konsultacje naukowe. Prof. H. Szczegółka wygłosił referat *Das Kriegsende in Niederschlesien – vom Rückzug der Wehrmacht über die sowjetische Militärverwaltung zur polnischen Verwaltung*. Prof. K. Bartkiewicz – *Einige Bemerkungen zum künftigen Modell des Geschichtslehrers*.

• **Dr hab. inż. Edward Kowal**, prof. WSP TK, dyrektor Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska, uczestniczył w dniach od 27 czerwca do 4 lipca 1997 roku w zorganizowanej w Tampere w Finlandii konferencji naukowej „From experiment to innovation”. Wygłosił referat *Influence of the level of noise on productivity*.

• **Dr hab. Tatiana Rongińska**, adiunkt w Instytucie Pedagogiki i Psychologii, w dniach 7-9 lipca 1997 roku przebywała w Instytucie Psychologii Uniwersytetu w Poczdamie w zwią-

ku z prowadzeniem wspólnych badań na temat: *Obciążenia psychiczne nauczycielek i nauczycieli w okresie przemian społeczno-gospodarczych*.

• **Mgr Agnieszka Krawczyk**, asystentka w Zielonogórskim Centrum Astronomii, podczas pobytu w dniach od 14 czerwca do 19 lipca 1997 roku w Instytucie Radioastronomicznym im. Maxa Plancka w Bonn prowadziła badania statystyczne nad rozkładem populacji pulsarów w Galaktyce.

• Podczas udziału w II Europejskim Kongresie Biofizyki w Orleanie (Francja) w dniach 12-19 lipca 1997 roku dwoje pracowników Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska przedstawiło poster: **dr hab. Tadeusz Janas**, prof. WSP TK, kierownik Zakładu Biofizyki – *Voltage – dependent vectorial translocation of polysialic acid chains across membranes*, **mgr Krystyna Walińska**, asystentka w tym Instytucie – *Modification of bilayer phospholipid membranes by teracosaprenol (C₁₂₀)*.

• Dwoje pracowników Instytutu Filozofii uczestniczyło w organizowanym w dniach 22-27 lipca 1997 roku w Uniwersytecie w Amsterdamie „Walter Benjamin Congress 1997 – Perception and Experience in Modernity”: **dr Beata Frydryczak** wygłosiła referat *Gathering as a New Kind of Experience*, a **mgr Mirosław Świt** – *Walter Benjamins Auffassung der Philosophie der Geschichte*.

• **Dr Jarosław Kijak**, adiunkt w ZCA, w dniach 1-31 lipca 1997 roku w Instytucie Radioastronomicznym im. Maxa Plancka w Bonn prowadził badania naukowe w zakresie pulsarów.

• **Dr hab. George Melikidze**, adiunkt w ZCA, w dniach od 8 lipca do 1 sierpnia 1997 roku przebywał w École Polytechnique. Prowadził badania naukowe w zakresie teorii pulsarów.

• **Mgr Felicia Rojas-Perez**, lektor języka hiszpańskiego w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, uczestniczyła w dniach od 20 lipca do 5 sierpnia 1997 roku w letnim kursie języka hiszpańskiego w miejscowości Jaca w Hiszpanii.

• **Mgr David Khechinashvili**, jeden z wykonawców projektu badawczego KBN prof. dra hab. Janusza Gila, przebywał w dniach 9-18 sierpnia 1997 roku w Uniwersytecie Technicznym w Wiedniu. Uczestniczył w „12th International Conference for Physics Students”, w trakcie której wygłosił referat *A model for the binary pulsar radio eclipse*.

• W zorganizowanej w dniach 11-21 sierpnia 1997 roku w Hongkongu konferencji naukowej „Stellar Astrophysics” ucze-

stniczyli: **prof. dr hab. Janusz Gil**, dyrektor ZCA, oraz **dr hab. George Melikidze**. Pierwszy wygłosił referat *Observational Constraints on Pulsar Radiation Theory*, a drugi – referat *Why is the Geminga Pulsar radio quiet*.

• **Dr Dariusz Dolański**, **mgr Grażna Wyder** z Instytutu Historii, **dr Bernadetta Nitschke** z Instytutu Politologii i **dr Lech Szczegół**a z Instytutu Socjologii uczestniczyli w dniach 1-23 sierpnia w zorganizowanym w Poczdamie kursie języka niemieckiego.

• Dwaj pracownicy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu wzięli udział w zorganizowanej w dniach 24-26 sierpnia 1997 roku w Uniwersytecie w Ołomuńcu konferencji naukowej na temat antropologii człowieka. **Dr Ryszard Asienkiewicz** wygłosił referat *Charakterystyka morfologiczna noworodków zielonogórskich*, a **mgr Jerzy Grzesiak** *Charakterystyka sprawności fizycznej studentów WSP w Zielonej Górze a kierunek studiów*.

• **Prof. dr hab. Andrzej Więckowski**, kierownik Zakładu Fizyki Doświadczalnej w Instytucie Fizyki, uczestniczył w dniach 24-29 sierpnia 1997 roku w zorganizowanej w Uniwersytecie w Lipsku konferencji „Modern Aspects of Structure and Dynamic Investigations of Paramagnetic System by EPR”. Przedstawił poster *Approximation of Exchange – Narrowed ESR – Lineshape*.

• **Mgr Mieczysława Taraszcuk**, starszy wykładowca języka francuskiego w SPNJO, przebywała w dniach od 31 lipca do 31 sierpnia 1997 roku w Montpellier na kursie języka francuskiego.

• **Mgr Beata Burchardt**, lektor języka francuskiego w SPNJO w dniach 2-31 sierpnia 1997 roku przebywała w miejscowości Besançon na kursie języka francuskiego.

• **Dr hab. Ryszard Pluciennik**, prof. WSP TK, kierownik Zakładu Analizy Funkcjonalnej w Instytucie Matematyki, w dniach od 21 sierpnia do 4 września 1997 roku wziął udział w konferencji naukowej „Function Spaces”. Konferencja została zorganizowana w Uniwersytecie w Chiang Mai w Tajlandii.

• **Dr hab. inż. Maria Fic**, prof. WSP TK, kierownik Zakładu Polityki Społecznej w Instytucie Pedagogiki Społecznej oraz **dr hab. inż. Daniel Fic**, prof. WSP TK dyrektor Instytutu Zarządzania, uczestniczyli w seminarium międzynarodowym „Die Perspektiven der europäischen Integration nach dem Ende der Maastricht – Revisionskonferenz”. Seminarium zostało zorganizowane w Bonn w dniach od 17 sierpnia do 7 września 1997 roku.

• **Prof. dr hab. Maria Jakowicka**, dyrektor Instytutu Pedagogiki i Psychologii oraz **prof. dr hab. inż. Kazimierz Uzdziński**, kierownik Zakładu Technologii w Instytucie Techniki, wzięli udział w konferencji naukowej „Kształcenie techniczne jako część wykształcenia ogólnego”, zorganizowanej w dniach 8-11 września 1997 roku w Bańskiej Bystrzycy. Prof. M. Jakowicka przedstawiła referat *Założenia reformy w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia ogólnotechnicznego*, a prof. K. Uzdziński – *Poglądy Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego na koncepcje kształcenia nauczycieli techniki w Polsce*.

• **Dr hab. Marian Bugajski**, prof. WSP TK, kierownik Zakładu Komunikacji Językowej w Instytucie Filologii Polskiej, uczestniczył w dniach 10-13 września 1997 roku w konferencji naukowej w Bańskiej Bystrzycy „Retrospektywne i perspektywiczne poglądy na komunikację językową”. Wygłosił referat: *Sytuacyjne i kontekstowe uwarunkowania komunikacji językowej – teraźniejszość i perspektywy badawcze*.

• **Prof. dr hab. Andrzej Więckowski**, kierownik Zakładu Fizyki Doświadczalnej w Instytucie Fizyki, w dniach 7-14 września 1997 roku uczestniczył w zorganizowanej w Essen konferencji ICCS'97 – International Conference on Coal Science (konferencja połączona z 6th International Symposium on Biological Processing of Fossil Fuels). Przedstawił we współautorstwie z innymi osobami jeden poster i dwa referaty.

• **Dr Bernadetta Nitschke**, adiunkt w Instytucie Politolo-

gii, w dniach 1-15 września 1997 roku w miejscowości Bayreuth, RFN, przeprowadziła kwerendę archiwalną do pracy habilitacyjnej *Wysiedlenie Niemców w latach 1945-1949*.

• Trzech pracowników Instytutu Filozofii uczestniczyło w zorganizowanej w dniach 14-19 września 1997 roku w Monachium w III Międzynarodowym Kongresie Filozofii Analitycznej (GAP). **Prof. dr hab. Robert Leszko** wygłosił referat *Gerichtete Graphen und Matrixen von zusammengesetzten Fragen*, **mgr Mariusz Urbański** – *Relation of Epistemic Alternativeness in the Logic of Questions*, a **mgr Wojciech Regeńczuk** – *Fleck's Concept of Thought Style Fit Into the Popperian Frame of Mind*.

• W zorganizowanej wspólnie z Rosyjską Akademią Kształcenia w Moskwie – w Witebsku, w dniach 15-21 września 1997 roku konferencji naukowej „Edukacja jako czynnik rozwoju człowieka, społeczeństwa i państwa” z referatami wystąpiło czworo pracowników Instytutu Techniki: **dr hab. Mirosław Frejman**, prof. WSP TK, **dr hab. Bogusław Pietruliewicz**, prof. WSP TK, dyrektor tego Instytutu, oraz adiunkci – **dr Stanisława Frejman** i **dr inż. Marek Furmanek**.

• **Dr hab. Anatol Nowicki**, prof. WSP TK, kierownik Zakładu Metod Matematycznych w Fizyce Wysokich Energii Instytutu Fizyki, wziął udział w zorganizowanej w dniach 16-23 września 1997 roku w Uniwersytecie w Instambule konferencji naukowej „Quantum Groups, Deformations and Contractions”. Wygłosił referat *Kappa-deformed phase space and uncertainty relations*.

• **Dr Bogdan Idzikowski**, kierownik Zakładu Pedagogiki Kulturalno-Oświatowej w Instytucie Pedagogiki Społecznej, w dniu 22 września 1997 roku uczestniczył w kolokwium habilitacyjnym na podstawie rozprawy *Kształtowanie wartości wpływających na życiową zawodową karierę młodzieży w Polsce*. Kolokwium odbyło się w Rosyjskiej Akademii Kształcenia w Moskwie i zakończyło się wynikiem pozytywnym. Recenzentem pracy była pani **dr hab. Tatiana Rongińska**.

• **Prof. dr hab. Krzysztof Walasek**, dyrektor Instytutu Fizyki i **dr hab. Krystyna Lukierska-Walasek**, prof. WSP TK, kierownik Zakładu Fizyki Fazy Skondensowanej w Instytucie Fizyki, w dniach 8 września – 3 października 1997 roku przebywali w Trieście i uczestniczyli w Extended Research Workshop on „Statistical Physics of Frustrated Systems”.

Mieczysław Ostrowski

Stypendium MCBN

Najmłodszą organizacją o zasięgu światowym, która ma na celu koordynację i propagowanie wybranych kierunków biologii molekularnej i komórkowej jest powołana w 1990 roku przez Dyrektora Generalnego UNESCO Światowa Sieć Biologii Molekularnej i Komórkowej (MCBN). Integralną część MCBN stanowi powołana w 1992 roku, Polska Sieć Biologii Komórkowej i Molekularnej (PS MBiK). Sekretariat Naukowy Sieci ulokowany jest w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Warszawie. W bieżącym roku Polska Sieć Biologii Komórkowej i Molekularnej UNESCO/PAN ogłosiła konkurs na krajowe stypendium Sieci.

Z przyjemnością możemy poinformować, że stypendium Polskiej Sieci BKiM w wysokości 3 085,00 złotych otrzymała podopieczna **prof. dra hab. Tadeusza Janasa mgr Anna Timoszyk**, asystentka w Zakładzie Biofizyki Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska. Celem stypendium jest zapoznanie się z nowoczesnymi technikami badawczymi w zakresie biologii molekularnej i komórkowej. Szkolenie odbywa się w Katedrze Fizyki i Biofizyki Akademii Rolniczej we Wrocławiu oraz Pracowni NMR Instytutu Chemii Organicznej, Biochemii i Biotechnologii Politechniki Wrocławskiej. Tematem szkolenia jest badanie modelowych błon biologicznych techniką NMR.

M.O.

**Z okazji inauguracji roku akademickiego,
z Rektorem, prof. drem hab. Hieronimem Szczegółą rozmawia Dariusz Dolański**

Nie powinniśmy mieć kompleksów...

Panie Rektorze, gdy w lutym tego roku rozmawialiśmy przy okazji wydania pierwszego numeru *Głosu Uczelni*, mówił Pan ze znaczną dozą nadziei o zamierzeniach na przyszłość. Tymczasem już rozpoczął się drugi rok Pańskiej kadencji. Co z tych zamierzeń udało się zrealizować?

Myślę, że wiele. Mówiłem wtedy o prowadzonych przez uczelnię inwestycjach i oto 2 października uroczystie otworzyliśmy Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej oraz nowy Hotel Asystenta. Udało się też oddać częściowo do użytku Collegium Neofilologicum. Już rozpoczęły tam pracę kolegia językowe, Instytut Zarządzania i biblioteka. Zamierzamy budynek ten oddać w całości do końca tego roku kalendarzowego. Przyzwyczailiśmy się już wszyscy do trzech dużych sal wykładowych przy gmachu głównym. To są efekty widoczne gołym okiem. Nie mniej ważne było uregulowanie wielu kwestii prawnych w funkcjonowaniu uczelni. Senat uchwalił między innymi *Regulamin Samorządu Studenckiego*, *Regulamin świadczeń socjalnych*, *Regulamin pomocy materialnej dla studentów*. Rozpoczęły się prace nad zmianami w *Statucie Uczelni* i w *Regulaminie studiów*. Nie sposób tu wymieniać wszystkie dokonania ubiegłego roku, ale myślę, że społeczność akademicka zauważa także bardziej sprzyjającą atmosferę w pracy.

Nie da się jednak ukryć, że uczelnia ma jeszcze wiele potrzeb.

Oczywiście i my to zauważamy. Niestety wszystkiego naraz zmodyfikować się nie da. W tej chwili za jedno z najważniejszych zadań uważamy budowę nowego Domu Studenta. Inwestycja ta zależna jednak będzie od środków ministerialnych. Postaramy się uczynić wszystko, by pieniądze te uzyskać i być może w najbliższym czasie nastąpi rozpoczęcie budowy nowego akademika. Złe wrażenie sprawia także otoczenie gmachu głównego naszej uczelni. Chcielibyśmy w tym roku zmienić jego elewację i uporządkować teren wokół. Czeką nas jeszcze dokończenie budowy czwartego budynku mieszkalnego przy ulicy Prostej. Bardziej niż dotychczas musimy skoncentrować się także na remontach bieżących. Duży remont przeprowadziliśmy w DS „Wicewersal”, efekty remontów widać też w gmachu głównym. Musimy większą wagę przywiązywać do utrzymania i racjonalnego wykorzystania tego co już mamy, a nie tylko myśleć o pozyskiwaniu nowych obiektów.

W opublikowanym ostatnio rankingu *Wprost*, nasza uczelnia, choć awansowała nadal znajduje się na końcu listy, także po opublikowaniu wyników kompleksowej kontroli NIK przeprowadzonej w kilkunastu polskich

uczelniach, w prasie pojawiły się mało pochlebne informacje, zwłaszcza dotyczące liczby studentów zaocznych.

To są w zasadzie dwie różne sprawy. Ranking *Wprost* już od początku budzi duże emocje i prawdę mówiąc nikt, oprócz jego autorów, nie wie na czym polegają jego kryteria. Myślę, że powinniśmy trzeźwo popatrzeć na to, czym dysponuje nasza uczelnia. Dzięki inwestycjom, o których mówiłem, znacznie poprawiły się warunki lokalowe, na szeroką skalę rozpoczęliśmy komputeryzację uczelni. Jesteśmy jedyną wyższą szkołą pedagogiczną, która na wszystkich kierunkach studiów, poza kolegiami, kształci na poziomie magisterskim. Na dwóch wydziałach nadajemy stopień doktora. To w Zielonej Górze udało się utworzyć politologię. Zatrudniamy ponad 120 profesorów i doktorów habilitowanych. To lokuje nas w czołówce szkół pedagogicznych. Przychochodzą do nas do pracy uznani w Polsce profesorowie, którzy tutaj chcą realizować swoje ambicje badawcze.

Jeśli zaś chodzi o raport NIK, to dziennikarze z natury wybierają dane krytyczne. Informacje o tym, że nasza szkoła ma niekorzystny stosunek między liczbą studentów zaocznych i dziennych są prawdziwe. W tym roku podjęliśmy pierwsze kroki, by te proporcje zmienić. Na pierwszy rok studiów dziennych przyjęliśmy więcej studentów niż w roku ubiegłym, a na studia zaoczne mniej. Wyraźny spadek będzie jednak widoczny dopiero za kilka lat. Chcę jednak podkreślić, że w protokole NIK stwierdza się, że mimo trudnych warunków, uczelnia potrafiła zapewnić odpowiedni poziom i tok kształcenia.

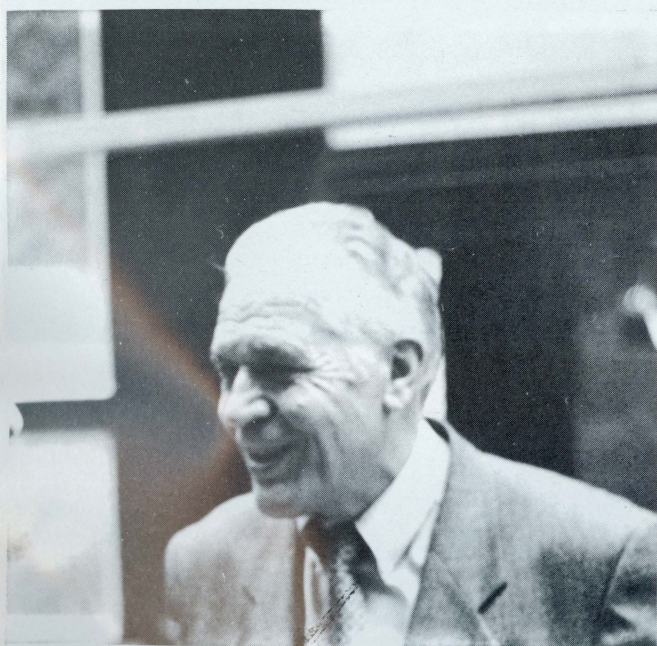
Czy równie pozytywnie można odnieść się do osiągnięć naukowych?

Myślę, że i tu nie powinniśmy mieć specjalnych kompleksów. W tym roku dwóch naszych profesorów uzyskało tytuły, siedemnastu Minister Edukacji Narodowej mianował na stanowisko profesora zwyczajnego. W uczelni odbyło się kilka ważnych konferencji naukowych, w których uczestniczyły autorytety z Polski i zagranicy. Wymienię tylko niektóre z nich: *Szkoła i wychowanie seksualne*, *Problemy wykonawcze muzyki współczesnej*, *Polska – Saksonia w czasach unii (1697-1763)*, czy mające już dobrą tradycję *IV Zielonogórskie Konfrontacje Matematyczne*. Byliśmy gospodarzami zjazdów Polskiego Towarzystwa Językoznawczego i Polskiego Towarzystwa Astronomicznego. To oznacza, że nasze osiągnięcia w tych dziedzinach są znane i doceniane w całym kraju. Coraz częściej nasi profesorowie publikują swoje książki w cenionych wydawnictwach, sami wydajemy renomowaną serię filozoficzną *Humanitas*. Nasi pracownicy biorą udział w ważnych konferencjach nauko-

wych – krajowych i zagranicznych. Jesteśmy aktywni praktycznie w całej Europie, ale także w Australii, Chinach, Japonii, Hongkongu, Kanadzie, Wenezueli i Filipinach. O randze naszych profesorów świadczy także fakt, że są zapraszani w charakterze profesorów wizytujących przez zagraniczne uniwersytety. Wśród czterech osób, którym podczas inauguracji roku akademickiego wręczałem dyplomy doktorskie dwie pochodziły z innych ośrodków akademickich – Kielc i Wrocławia. To też o czymś świadczy. Chciałbym jeszcze dodać, że w ubiegłym roku trzech pracowników naszej uczelni uzyskało zatwierdzenie habilitacji, a następnych trzech czeka na zatwierdzenie po pomyślnym kolekwium. Osiem osób uzyskało stopień doktora. Myślę, że nie jest to zły wynik.

Wzrostowi liczby kadry naukowo-badawczej i jej kwalifikacji powinno też towarzyszyć rozszerzanie możliwości kształcenia.

Fot. Zbigniew Żuber

Tak, ale nie chcielibyśmy otwierać wielu nowych kierunków studiów, myślimy raczej o wzmocnieniu już istniejących. Złożyliśmy jednak w MEN wniosek o otwarcie kierunku studiów malarstwo, który prowadzony byłby przez Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej. Czynimy też starania o otwarcie studiów licencjackich w zakresie wychowania fizycznego i informatyki jako drugiej specjalności dla studentów wszystkich kierunków. Chcemy, aby studia w Zielonej Górze stawały się coraz atrakcyjniejsze, by nasi absolwenci mogli uzyskiwać dodatkowe kwalifikacje, potrzebne w momencie opuszczenia murów uczelni. Dziś musimy tak planować kształcenie, by studia odpowiadały potrzebom i wyobrażeniom absolwentów szkół średnich i jednocześnie otwierały przed nimi różnorodne możliwości i szanse w samodzielnym dorosłym życiu.

Panie Rektorze, ale życie studenckie to nie tylko nauka.

Tak. To także aktywność wybiegająca poza szkolną ławę i bibliotekę. Zależy nam na tym, by nasi studenci rozwijali

się dzięki pracy w organach samorządowych, kołach naukowych, turystycznych, zespołach artystycznych. Popieramy wszystkie tego typu inicjatywy, ponieważ są one równie ważnym elementem kształcenia, jak zajęcia objęte programem studiów. W tym zakresie możemy mówić także o sukcesach, choć myślę, że potencjalnych możliwości jest więcej. Tradycyjnie sukcesami mogą pochwalić się nasze kabarety: „EK” i „Ciach”. Warsztat studentów z Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej wspólnie ze studentami ASP w Poznaniu uzyskał na tegorocznej FAMIE główną nagrodę „Trójzab Neptuna”. Nasze chóry koncertowały na Litwie, w Niemczech, Czechach, Austrii, Francji i Hiszpanii. Spore sukcesy odnieśli także sportowcy, którzy m.in. zdobyli złoty medal w mistrzostwach WSP i filii uniwersytetów w piłce ręcznej. Dużą aktywność przejawiają koła naukowe historyków, ekologów, językoznawców i seksuologów. Szkoda, że mimo sprzyjającej atmosfery ze strony władz uczelni nie udało się studentom redagować własnej gazety.

Panie Rektorze, wspomniał Pan już o komputeryzacji. Wielu pracowników i studentów wiąże z nią duże nadzieje.

Powstało Uczelniane Centrum Komputerowe, w ramach którego działa zespół WSPNET. Efekty ich pracy są już coraz bardziej widoczne. Na komputeryzację przeznaczyliśmy w ubiegłym roku ponad 1 milion zł. Sieć uczelniana jest dostępna w 10 instytutach, a wszyscy mogą korzystać z niej w węźle PALMIARNIA. Statystyka naszego serwera www wykazuje średnio 120 odwiedzin dziennie, a korzysta z niego 400 studentów i pracowników naszej uczelni. Chcę podkreślić, że podjęliśmy też komputeryzację biblioteki, odpowiedni sprzęt i oprogramowanie zostało już zakupione. W najbliższym czasie powinny być widoczne efekty.

Nasi pracownicy często spotykają się z pytaniem, kiedy uczelnia zostanie przekształcona w uniwersytet?

Myślę, że jest to jedyny możliwy kierunek rozwoju, ale najpierw musimy spełnić wszystkie wymagania rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Tutaj potrzebnych jest jeszcze kilka lat żmudnej pracy, tym bardziej, że zawsze lepiej jest, gdy wymagania spełnia się z pewną nadwyżką. Jest to jednak cel, który powinien nam wszystkim przyświecać. Na razie rektorzy szkół pedagogicznych podjęli inicjatywę przekształcenia tych uczelni w akademie.

Panie Rektorze, jakie jeszcze zadania stoją przed władzami uczelni w nowym roku akademickim.

O większości z nich już powiedziałem. Mogę jeszcze dodać, że w tym roku oczekujemy rozszerzenia uprawnień do doktoryzowania w zakresie nowych dyscyplin. Kilka instytutów zabiega o podwyższenie kategorii KBN. Zamierzamy kontynuować nasze działania nad pogłębieniem integracji środowiska akademickiego i pełniejszym wykorzystaniem potencjału naukowego nie tylko dla badań teoretycznych, ale również dla badań stosowanych, przydatnych w środowisku lokalnym i regionalnym. To tylko niektóre problemy, które przyjdzie nam rozwiązywać w nowym roku.

Dziękuję za rozmowę.

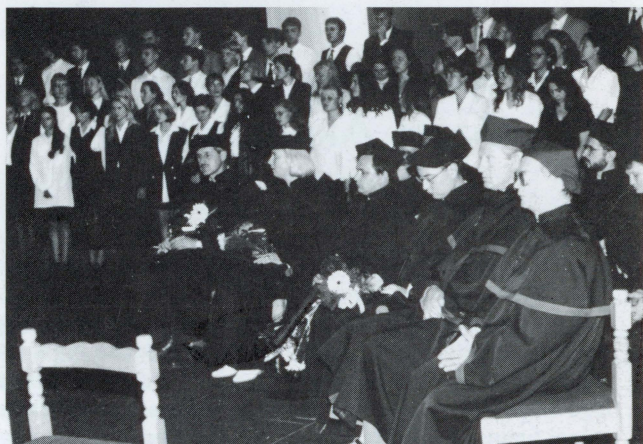

DZIEŃ INAUGURACJI ROKU AKADEMICKIEGO

w obiektywie Zbigniewa Żubera

Tempora mutantur et nos mutantur in illis

Tymi słowami rozpoczyna się wykład **prof. dra hab. Mariusza Gulczyńskiego** pt. *Dylematy etyczne demokracji bezprzymiotnikowej*, który spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem słuchaczy podczas uroczystości inauguracji roku akademickiego.

„Obyś żył w ciekawych czasach!” - współcześnie nabiera nowych znaczeń. Przez wieki życzyć komuś, by żył w ciekawych czasach, znaczyło życzyć jak najgorzej. Czasy ciekawe bowiem, to były najczęściej czasy najazdów, wojen, epidemii, rewolucji, przyrodniczych kataklizmów. Okresy wolne od takich „rozrywek” były wprawdzie nudne, ale raczej bezpieczne.

Los sprawił, że współczesnym pokoleniom przypadło żyć w czasach arcyciekawych...

Wykład inauguracyjny został opublikowany w postaci druku okolicznościowego i można go nabyć w Księgarni WSP.

Red.

DYLEMATY ETYCZNE
demokracji bezprzymiotnikowej
in statu nascendi

Wykład na inauguracji roku akademickiego
1997/1998
w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. T. Kotarbińskiego
w Zielonej Górze

2 października 1997

V Spotkanie Redaktorów Gazet Akademickich

10-12 września w Politechnice Opolskiej odbyło się spotkanie 40 redaktorów reprezentujących 30 czasopism akademickich z całego kraju. Po raz pierwszy w tych spotkaniach uczestniczyło środowisko zielonogórskie reprezentowane przez redakcję *Głosu Uczelni*. Gospodarzem spotkania była redakcja wydawanych w Politechnice Opolskiej *Wiadomości Uczelnianych*. Głównym zamierzeniem organizatorów była wymiana doświadczeń między redakcjami z całego kraju. W tym roku dyskusja zdominowana została kwestiami finansowania prasy akademickiej i organizacji pracy w redakcjach.

Uczestnicy spotkania mieli także możliwość spotkania i rozmowy z rektorami obu polskich uczelni - Politechniki i

Uniwersytetu oraz z władzami miasta i zapoznania się ze skutkami powodzi. To, co w przypadku Opola zwraca szczególną uwagę, to modelowa niemal współpraca między władzami miasta i województwa a władzami szkół wyższych. W Opolu szanse awansu miasta i regionu łączy się w równej mierze z rozwojem nauki i szkolnictwa wyższego, jak i gospodarki.

Interesującym punktem programu było także spotkanie z **red. Wiktorem Niedzickim**, autorem wielu audycji telewizyjnych popularyzujących naukę, w tym *Nobel dla Polaka*, który mówił o specyfice swojej pracy.

VI Spotkania zostały zaplanowane za rok w Cieszynie, a ich gospodarzem będzie redakcja wydawanej przez Uniwersytet Śląski *Gazety Akademickiej*.

Red.

FORUM AKADEMICKIE

Forum Akademickie czeka

Podczas opolskiego spotkania dziennikarze *Forum Akademickiego* zwrócili uwagę, że szczególnie mało informacji otrzymują z naszej uczelni. *Forum Akademickie* jest jedynym czasopismem ogólnopolskim, które przedstawia życie szkół wyższych. Zwracamy się w związku z tym z apelem, by za pośrednictwem naszej redakcji lub też bezpośrednio przysyłać materiały informujące o konferencjach i ważniejszych wydarzeniach organizowanych w instytutach i zakładach. Bardzo ważne, by robić to szybko, ponieważ długi cykl produkcyjny powoduje, iż większość informacji, o których pisze *Głos Uczelni* w momencie przesłania go do redakcji *Forum* jest już zdezaktualizowana.

Adres:

Forum Akademickie
ul. Tomasza Zana 38a
20-601 Lublin 17 skr. poczt. 41
tel. (0-81) 524-02-55, 525-72-54 w. 417
tel./fax (0-81) 525-91-51
e-mail: aow@platon.man.lublin.pl

Red.

BIBLIOTEKA

KOMPUTERYZACJA BIBLIOTEKI

Z nowym rokiem akademickim rozpoczynamy wdrażanie komputerowego programu bibliotecznego PROLIB, zielonogórskiej firmy Max Elektronik. Jest to kompleksowy system zarządzania biblioteką pozwalający na pełną automatyzację procesów bibliecznych związanych z gromadzeniem, opracowaniem, wyszukiwaniem i udostępnianiem wszystkich materiałów bibliecznych. Zapewnia on pełną kontrolę wypożyczeń, sprawną obsługę czytelników, a także umożliwia komunikację z zasobami innych bibliotek krajowych i zagranicznych.

PROLIB

System ma budowę modułową, składa się z części organizujących czynności związane z pracą poszczególnych działów biblioteki. Moduły mogą pracować niezależnie od siebie, ale mogą też działać wspólnie, jako system w pełni zintegrowany. Informacja raz wprowadzona, wykorzystywana jest w całym systemie. Może być dostępna zarówno dla bibliotekarzy, jak i użytkowników, o ile nie zostanie zastrzeżona. Program pozwala na przeszukiwanie całych zasobów biblioteki bez względu na typ dokumentów w trybie on-line. Bazę danych będzie można przeszukiwać zarówno z dowolnego terminala zainstalowanego w bibliotece, jak i spoza biblioteki za pomocą sieci komputerowej, np. poprzez Internet. Podłączyliśmy już wewnętrzną sieć biblioteczną do komputerowej sieci uczelnianej.

PROLIB obejmuje moduły w wersji podstawowej i uzupełniających. Dla Biblioteki Głównej zakupiliśmy następujące moduły z obu wersji:

• Gromadzenie dokumentów

Moduł umożliwia prowadzenie zamówień od przyjęcia dezyderaty poprzez planowanie zakupów aż do ich realizacji, a także przechowywanie danych o dostawcach oraz rozliczanie budżetu. Zapewnia pełną kontrolę zamówień i wpływów.

• Katalogowanie wydawnictw zwartych (książek)

• Katalogowanie wydawnictw ciągłych

Kolejne moduły umożliwiają tworzenie, utrzymywanie i aktualizowanie danych o całych zasobach bibliecznych. Tworzą różnorodne indeksy i kartoteki do wyszukiwania w trybie on-line dla wszystkich typów dokumentów. Realizują szybką akcesję i inwentarz zbiorów. Organizują czynności związane z przejściem dokumentów od zamówienia poprzez katalogowanie do udostępniania.

• Wypożyczalnia

W module tym dokonywana jest rejestracja użytkowników oraz rejestracja przeprowadzanych przez nich wypożyczeń i zwrotów (także rezerwacje i prolongaty). System umożliwia nadawanie różnych uprawnień różnym grupom użytkowników. Operacje dokonywane są automatycznie przy pomocy kodów kreskowych z wykorzystaniem czytników. Jedną z jego głównych funkcji jest tworzenie historii zbiorów i aktywności czytelniczej.

• Katalog OPAC (Online Public Access Catalogs)

Zapewnia szybkie i wielostronne wyszukiwanie informacji w oparciu o stworzone wcześniej różnorodne indeksy, a także poprzez łączenie rozmaitych kryteriów wyszukiwawczych. Pozwala na przeszukiwanie całych zbiorów bibliecznych w trybie on-line ze wszystkich dostępnych terminali. Daje czytelnikom możliwość kontroli własnego konta, zamawiania materiałów, ich rezerwacji i wypożyczeń.

• Bibliografia

Ułatwia tworzenie bibliografii dorobku naukowego pracowników uczelni lub instytutów. Proponuje wieloaspektowe wyszukiwanie, tak jak w module OPAC.

• Administrator

Jest przeznaczony dla osób wdrażających system oraz dla osób zarządzających bazą danych w trakcie jej eksploatacji.

Zakupiony przez nas system jest bezpieczny, przyjazny dla użytkowników, stosunkowo łatwy w obsłudze oraz rozwojowy. Przyciąga

możliwością dodawania nowych modułów oraz stałego rozwijania już istniejących.

Dlaczego PROLIB?

O wyborze PROLIBA zdecydowała jego jakość, wyróżniająca go spośród wielu funkcjonujących w bibliotekach systemów oraz względy finansowe, nie pozwalające nam na zakup bardzo drogiego programu zachodniego.

PROLIBA zakupiły i wdrożyły już wcześniej dwie duże zielonogórskie biblioteki: Biblioteka Politechniki Zielonogórskiej oraz Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna. Daje to nam możliwość wspólnej pracy, sprawnego przepływu informacji oraz stworzenia w przyszłości centralnego katalogu bibliotek zielonogórskich.

PROLIB wdrażany jest także w wielu dużych bibliotekach naukowych kraju: w Bibliotece Śląskiej, Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego, Politechnice Śląskiej, Akademii Ekonomicznej w Katowicach i Wrocławiu, Akademii Medycznej we Wrocławiu, Lublinie i Łodzi, Głównej Bibliotece Lekarskiej, Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie, Słupsku i Siedlcach oraz w wielu wojewódzkich bibliotekach publicznych.

Sprzęt i oprogramowanie

PROLIB jest oprogramowaniem profesjonalnym, zdolnym przetwarzać duże ilości informacji. Został zaprojektowany w oparciu o nowe narzędzia informatyczne i wykonany jest w języku czwartej generacji PROGRESS. W Bibliotece Głównej WSP pracuje w systemie Solaris na serwerze Sun Ultra Enterprise 1, model 140 z oprogramowaniem Solaris. Lokalna sieć obejmuje łącznie 20 stanowisk pracy. 20 komputerów pracujących w sieci jako terminale, wyposażonych jest w procesory Pentium i system operacyjny WINDOWS 95. Komunikacja będzie się odbywać po łączach sieciowych oraz z użyciem linii telefonicznych. Po uruchomieniu komunikacji za pomocą Internetu, możliwy będzie swobodny dostęp do systemu także dla użytkowników spoza biblioteki.

Działania

Komputeryzacja biblioteki poprzedzona była pracą, która wymagała następujących działań:

- zakupu i instalacji sprzętu potrzebnego do automatyzacji biblioteki, tzn. serwera, komputerów pracujących w sieci jako terminale, specjalistycznych drukarek i czytników kodów paskowych,
- okablowania i uruchomienia sieci komputerowej z oprogramowaniem systemowym SOLARIS,
- zakupu Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką PROLIB oraz oprogramowania narzędziowego PROGRESS RUNTIME, niezbędnego do uruchomienia systemu,
- specjalistycznych szkoleń.

Głównym zadaniem, jakie stoi przed całym zespołem bibliotecznym jest jak najszybsze napełnienie bazy danych. Komputeryzację biblioteki rozpoczniemy od gromadzenia i opracowania bieżących nabytków. Równolegle z tymi pracami będziemy uzupełniać bazę o wydawnictwa zgromadzone wcześniej. Pracować też będziemy nad tworzeniem opisów bibliograficznych tak, aby jak najszybciej uru-

Kurs komputerowy w bibliotece.

Fot. archiw.

chomić moduły Wypożyczalni i Katalogu OPAC w nowej, automatycznej wersji. Będziemy gromadzić bazę danych o czytelnikach, aby dojść do komputerowej rejestracji wypożyczeń za pomocą czytników kodów paskowych. Potrzebujemy na to około roku. Efekty nowej pracy powinny być już jednak widoczne za kilka miesięcy.

Korzyści

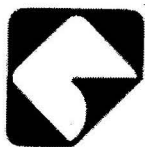
System zakłada nową jakość pracy, umożliwi wiele korzystnych zmian, dla bibliotekarzy, przede wszystkim jednak dla użytkowników.

Technika komputerowa unowocześni warsztat pracy, ułatwi wykonywanie czynności na wielu stanowiskach, zlikwiduje zaległości, podniesie poziom świadczonych usług oraz wpłynie na zmianę struktury organizacyjnej biblioteki. Wymaga to jednak wielkiej pracy i precyzyjnego planowania działań.

Mamy nadzieję, że na sukces biblioteki wpłynie nie tylko ciężka praca całego zespołu, ale także życzliwe wspieranie naszych działań ze strony władz uczelni oraz użytkowników.

Ewa Adaszyńska

Po pięcioletniej przerwie wystawą prac graficznych Stanisława Pary wznowiła swoją działalność Galeria WSP

**GALERIA
WSP
ZIELONA
GÓRA**

Galeria Wyższej Szkoły Pedagogicznej rozpoczęła swą działalność w listopadzie 1978 roku prezentacją malarstwa Zbigniewa Szymaniaka, wówczas studenta poznańskiej PWSP. Jej organizatorzy, studenci pedagogiki kulturalno-oświatowej przez następne dwa lata eksponowali własny dorobek z zakresu fotografii i malarstwa, a także dzieła z prywatnych kolekcji sztuki (np. grafikę japońską ze zbiorów Donaty Koniusz), zawsze budząc zainteresowanie i żywą dyskusję wśród odbiorców - głównie młodzieży akademickiej.

Wkrótce patronat nad Galerią, mieszczącą się wtedy w pawilonie obecnej księgarni, przejęła Biblioteka Główna, nadając jej działalności znacznie szerszy wymiar. W ciągu dwunastu lat (1980-1992) zorganizowano ponad 90 wystaw z dziedziny malarstwa, grafiki, plakatu, fotografii, a nawet rzeźby i tkaniny artystycznej. Nawiązano ścisłą współpracę ze środowiskiem lubuskich artystów plastyków, dzięki czemu studenci - niejednokrotnie po raz pierwszy obcujący ze sztuką współczesną - poznali niemal każdy rodzaj twórczości artystycznej uprawianej w naszym regionie. Mieli możliwość obejrzenia dzieł Stanisława Antosza, Adama Bagińskiego, Agaty Buchalik- Drzygzi, Henryka Krakowiaka, Czesława Łuniewicza, Witolda Michorzewskiego, Stanisława Pary, Janusza Skiby, Jolanty Zdrzałik, a także artystów już nieżyjących: Stefana Słockiego, Andrzeja Gordona i Józefa Cyganka. Tutaj mieli swe pierwsze indywidualne wystawy plastycy młodszego pokolenia m.in.: Grażyna Graszka, Małgorzata Kiernożycka i Małgorzata Mendyk.

Działalność wystawiennicza Galerii, choć ukierunkowana na prezentację sztuki tworzonej w regionie, wielokrotnie wykraczała poza te ramy. Dzięki kontaktom dyrektora Biblioteki Głównej dra Franciszka Pilarczyka pozyskano do współpracy wielu wybitnych twórców z innych ośrodków w kraju. Wymienić tu można wiele nazwisk: autora akwrel Henryka Mądrawskiego z Gdańska; Andrzeja Bartzaka, twórcę drzeworytów i unikalnych książek; Andrzeja Nowickiego również drzeworytnika - obydwa plastycy z Łodzi; Andrzeja Kandziory z Poznania; Bogumiły Pręgoskiej i Józefa Słobosza z Torunia; Pawła Lasika, autora satyryczno-obyczajowych rysunków oraz nestora polskiej grafiki, artysty wielostronnego i nauczyciela wielu pokoleń - Stanisława Dawskiego z Warszawy.

W Galerii wystawiali również cudzoziemcy: Niemiec Christoph Niess, malarz i grafik; Marian Józef Trojan, grafik, twórca ekslibrisów, od wielu lat zamieszkały na Węgrzech; Bořivoj Borovský z Czechosłowacji; prof. Antymonow oraz Anatol Burcew z ZSRR.

Każdej wystawie towarzyszył wydawany z dużą starannością katalog, przybliżający odbiorcom postacie artystów i ich dorobek.

Innym przedsięwzięciem, którego głównym organizatorem było zielonogórskie Biuro Wystaw Artystycznych, zrealizowanym przy

współudziale pracowników biblioteki była trzykrotna, odbywająca się w latach 1983, 1987 i 1989 edycja Biennale Sztuki Nowej, znaczącej imprezy w krajobrazie życia plastycznego lat 80-tych. Do ekspozycji obiektów wykorzystano wówczas pomieszczenia Galerii, hallu i Palmiarni WSP.

Wystawy towarzyszyły również organizowanym na uczelni sympozjom naukowym. Przypomnijmy tu o pokazie elementarzy z naszych zbiorów, przygotowanym z okazji sesji pedagogów „Dziś i jutro nauczania początkowego”, wystawę „200 lat Konstytucji 3 Maja”, towarzyszącą sesji historycznej, wystawę książek i dokumentów Joachima Lelewela i o Lelewelu zaprezentowaną na sesji naukowej w Zaganiu w 1986 roku. Inne duże ekspozycje tematyczne związane z rocznicami historycznymi, urządzone staraniem kustoszy biblioteki, głównie Ewy Adaszyńskiej i Elżbiety Czarneckiej to „70 rocznica odzyskania niepodległości”, wystawa o szerokim zakresie literacko-historycznym oraz „Zielona Góra w dokumencie archiwalnym”, zorganizowana wspólnie z Archiwum Państwowym pod patronatem Prezydenta Zielonej Góry. Udostępniono wówczas publiczności unikalne dokumenty dotyczące dawnej i współczesnej historii naszego miasta.

Zbiory Działu Grafiki naszej biblioteki wykorzystywane były na wystawach zagranicznych. Kolekcję, obejmującą rysunki tuszem, medycynty, akwaforty i reprodukcje, dotyczącą życia i twórczości J.W.Goethego pokazano w Pedagogische Hochschule w Dreźnie w 150 rocznicę śmierci poety w 1983 roku. Duże zainteresowanie wystawą spowodowało, że pokazano ją również w Poczdamie i Budziszynie.

Na osobne omówienie zasługuje cykl wieczorów literacko - muzycznych pod nazwą „Obraz - słowo - dźwięk”, jakie miały miejsce w ciągu kilku miesięcy 1984 roku. Prezentowano na nich twórczość wybitnych kompozytorów współczesnych: Igora Strawińskiego, Artura Honeggera, Krzysztofa Pendereckiego, Carla Orffa, Tadeusza Bairda, Benjamina Brittena i Mikisa Theodorakisa w powiązaniu z odpowiednimi utworami literatury pięknej i dziełami plastycznymi.

Znaczna ilość i różnorodność imprez kulturalnych, jakie zaprezentowano w ciągu 12 lat funkcjonowania Galerii, sprawia, że dokładne ich omówienie w ramach tego artykułu nie jest możliwe. Podkreślić jedynie należy wielką rolę, jaką odegrała ta placówka w upowszechnianiu sztuki w środowisku akademickim.

Impuls do kontynuowania jej działalności, po blisko pięcioletniej przerwie, wyszedł ze strony dyrektora biblioteki dra Franciszka Pilarczyka, a mógł być realizowany dzięki uprzejmości prof. Mariana Bugajskiego, który użyczył nam wnętrza na ekspozycję w pawilonie Zakładu Komunikacji Językowej.

7 lipca br. powróciliśmy do działalności ekspozycyjnej wystawą „Stanisław Para. Grafika i ekslibris”. Artysta ten, od lat związany z Zieloną Górą, uprawia różne dziedziny sztuki: malarstwo, rzeźbę, ilustratorstwo, ale jego domeną są małe formy graficzne i ekslibrisy. Jest autorem ponad 300 znaków książkowych, za które uzyskał wiele nagród w prestiżowych konkursach w kraju i za granicą. Oprócz ekslibrisów zaprezentował na wystawie kilkadziesiąt dawnych i najnowszych prac graficznych o tematyce zielonogórskiej, muzycznej i przyrodniczej w technice suchej igły, akwatinty i medycynty. Przegląd dorobku Stanisława Pary można było oglądać w pomieszczeniach Zakładu Komunikacji Językowej do 10 października br.

Ewa Nodzyńska

SZKOŁA - KU EUROPIE

W dniach 3-5 września 1997 r. odbyła się II Konferencja Naukowa pod tytułem: „*Problemy zarządzania i finansowania w instytucjach edukacyjnych w okresie transformacji systemowej w Polsce w perspektywie integracji europejskiej*”, w której uczestniczyło ponad 90 osób, a którą zorganizował Instytut Zarządzania. Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowcy z: Politechniki Gdańskiej, Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Rzeszowskiej, Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Politechniki Warszawskiej, Politechniki Częstochowskiej, Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, Akademii Rolniczej w Szczecinie, Uniwersytetu w Toruniu, Politechniki Zielonogórskiej. Konferencja została otwarta przez Rektora **prof. dra hab. Hieronima Szczegółę**. Po uroczystym otwarciu konferencji wystąpili zaproszeni goście: Poseł **Jadwiga Błoch**, Wojewoda Zielonogórski **prof. dr hab. Marian Eckert**, mgr **Józef Gorczyca**, **prof. dr hab. Wojciech Pomykała** oraz **prof. dr hab. Marian Milek** organizator Wyższej Szkoły Zawodowej w Zielonej Górze. W czasie konferencji trwały prace w czterech sekcjach.

W sekcji I omawiano problem związany z tematem: *System edukacji w perspektywie integracji europejskiej*, której gospodarzami byli: **prof. dr hab. Bolesław Garbacik** oraz **prof. dr hab. Lesław Koćwin**.

W sekcji II omawiano problemy związane z tematem: *Gospodarka rynkowa a system edukacji ekonomicznej i ekologicznej*, której gospodarzami byli: **prof. dr hab. Halina Towarnicka** oraz **prof. dr hab. Jerzy Czupiał**.

W sekcji III omawiano problem związany z tematem: *Zarządzanie i marketing w instytucjach edukacyjnych w okresie transformacji systemowej*, której gospodarzami byli: **prof. dr hab. Lidia Sobolak** oraz **prof. dr hab. Stefan Tokarski**.

W sekcji IV omawiano problem związany z tematem *Techniki multimedialne w edukacji i zarządzaniu*, której gospodarzami byli: **prof. dr hab. Leszek Kiełtyka** oraz **prof. dr hab. Wiesława Osmańska-Furmanek**.

W drugim dniu konferencji w ramach Educatorium *Quo Vadis Edukacja* będącym forum wymiany poglądów i doświadczeń teoretyków, naukowców i praktyków pod przewodnictwem **prof. dra hab. inż. Daniela Fica** i kuratora oświaty **mgr Jana Rewersa**, w którym uczestniczyli również przedstawiciele systemu oświaty woj. zielonogórskiego (kuratorium i szkoły) przeprowadzono zainspirowaną sondę dotyczącą najważniejszych zadań systemu oświaty w Polsce w perspektywie integracji europejskiej. Za priorytety uczestnicy Educatorium w jednakowym stopniu uznali wartości ogólnoludzkie, uniwersalność i języki obce.

Integracja Polski oraz pozostałych państw Europy Środkowej i Wschodniej z krajami Unii Europejskiej jest szansą, którą będzie można wykorzystać pod warunkiem radykalnych reform politycznych, gospodarczych i edukacyjnych. Transformacja systemu społeczno-gospodarczego w Polsce sprawia, że system instytucji edukacyjnych finansowany dotychczas ze środków budżetowych poddany został działaniu mechanizmów rynkowych. Gospodarka rynkowa konsekwentnie upomina się o respektowanie funkcjonujących w niej obiektywnych reguł ekonomicznych, w tym prawa do

prowadzenia działalności na odpowiednim poziomie rentowności, także dla instytucji systemu edukacyjnego. Nowa rzeczywistość stawia przed społeczeństwami Europy Wschodniej i Środkowej, a szczególnie przed edukacją, od której zależy racjonalne wykorzystanie najważniejszego kapitału czyli ludzi, nowe wyzwania.

Musimy zdawać sobie sprawę z tego, że placówki oświatowe zaczynają ze sobą konkurować, walczyć o uczniów, studentów, słuchaczy.

Problemem jest nie tyle zabieganie o uczniów czy studentów ile formy konkurencji. Nasuwa się pytanie: jakie usługi powinna świadczyć placówka oświatowa, czego powinna uczyć aby uczniowie, studenci, słuchacze odnaleźli się w XXI wieku.

Komercjalizacja wiąże się również z tym, że udział finansowy państwa w szkoleniu będzie miał coraz mniejsze rozmiary. Na konferencji stawiano więc pytanie: jak w takiej sytuacji mają odnaleźć się dyrektorzy placówek oświatowych?

Z nadzieją na bodaj częściowy udział w diagnozie wspólnych dylematów, szans i zagrożeń występujących w instytucjach edukacyjnych w okresie transformacji systemowej w Polsce, organizatorzy podjęli próbę przygotowania forum dla wymiany poglądów i doświadczeń w tym zakresie. Celem konferencji była próba oceny stanu istniejącego, ustalenia w jakim kierunku polska oświata powinna zmierzać oraz w jaki sposób należy dojść od stanu rzeczywistego do tego stanu, do którego oświata dąży.

Konferencja w sposób jednoznaczny nie rozwiązała żadnego problemu, ale to spotkanie zmusiło jego uczestników do zastanowienia się nad złożonością problemu, jakim jest transformacja w oświacie.

Wszyscy uczestnicy odczuli potrzebę ponownego spotkania w celu wyjaśniania i poszukiwania narzędzi do rozwiązywania zasygnalizowanych problemów.

IZ

IV Zielonogórskie Konfrontacje Matematyczne

W dniach 14-17 września 1997 roku odbyły się w Zielonej Górze czwarte z kolei Zielonogórskie Konfrontacje Matematyczne zorganizowane przez Instytut Matematyki naszej uczelni.

Konferencję przygotował Komitet Organizacyjny w składzie: **prof. dr hab. Stanisław Gnot**, **dr Aleksander Grytczuk**, **prof. dr hab. Marian Nowak** jako przewodniczący. Prace komitetu wspierali liczni pracownicy Instytutu Matematyki.

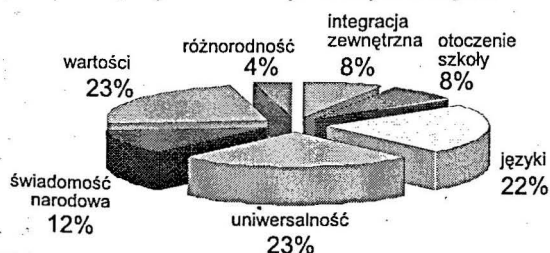
Celem tej cyklicznej konferencji jest przegląd nowych, oryginalnych wyników uzyskanych w dziedzinach matematyki uprawianych w naszej uczelni takich jak: analiza matematyczna, analiza funkcjonalna, algebra, teoria liczb, probabilistyka i statystyka matematyczna.

W konferencji brało udział 47 matematyków reprezentujących Instytut Matematyki zielonogórskiej WSP oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Uniwersytet Śląski, Politechnikę Wrocławską, Politechnikę Zielonogórską, Instytut Matematyczny PAN Oddział we Wrocławiu, Akademię Rolniczą we Wrocławiu oraz Instytut Podstaw Informatyki PAN Oddział w Warszawie.

W ramach programu naukowego ogłoszono 16 wykładów i tyleż samo komunikatów. Na dużą uwagę zasługuje aktywność pracowników Instytutu Matematyki. **Prof. dr hab. Tadeusz Bednarski** przedstawił wykład pt. *Odporne wnioskowanie statystyczne w wybranych modelach*, **prof. dr hab. Włodzimierz Lencki** – *Aproksymacja punktowa średnimi Abela i Cesaro*, **prof. dr hab. Marian Nowak** – *Teoria dualności przestrzeni wektorowych*. Ponadto komunikaty wygłosili: **dr Aleksander Grytczuk** – *O pewnych równaniach w zbiorze macierzy*, **mgr Bogdan Roszak** – *O pewnym problemie aproksymacji punktowej*, **dr Marek Wójtowicz** – *Struktura pierścieniowa zbioru trójek pitagorejskich* i **mgr Marek Wojtasik** – *O konstrukcji bazy kwadratowej podprzestrzeni – zastosowania do modelu komponentów wariacyjnych*. Ponadto **dr Aleksander Grytczuk** wygłosił drugi komunikat pt. *O pewnym problemie w metrycznej teorii ułamków łańcuchowych* w zastępstwie nieobecnego na konferencji **prof. dra hab. Andrzeja Schinzela** z Instytutu Matematycznego PAN w Warszawie.

Marian Nowak

Priorytety określone jako najważniejsze

Astronomowie w Zielonej Górze

XXVIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

W tym roku Zjazd Polskiego Towarzystwa Astronomicznego odbył się w Zielonej Górze. Gospodarzem Zjazdu była nasza uczelnia, a Lokalnemu Komitetowi Organizacyjnemu przewodził dyrektor Zielonogórskiego Centrum Astronomii **prof. dr hab. Janusz Gil**. Powierzenie roli gospodarza zjazdu ZCA było swoistym docenieniem dużego dorobku naukowego młodego zielonogórskiego środowiska astronomicznego. Zgodnie z tradycją ostatnich kilkunastu lat otwarcie ogólnopolskiego spotkania astronomów zostało połączone z wręczeniem medalu za popularyzację wiedzy o Wszechświecie. Tym razem laureatem został dyrektor Chorzowskiego Planetarium i Obserwatorium **dr Henryk Chrupała**. Poza astronomami z Polski w zjeździe uczestniczyli również goście zagraniczni polskiego pochodzenia: **prof. Moshe Elitzur** z University of Kentucky w Lexington (USA) oraz dyrektor Instytutu Radioastronomii im. M. Plancka w Bonn, **prof. Ryszard Wielebiński**.

W pierwszym dniu Zjazdu uczestnicy zapoznali się z nowymi metodami identyfikowania czarnych dziur, dowiedzieli się także o pracy Warszawskiego Teleskopu Fotometrycznego umiejscowionego w Las Campanas w Chile. Wieczorem udali się do teatru, gdzie obejrzeli spektakl: *Pan Kepler raczy umierać*, napisany specjalnie z okazji Zjazdu przez **prof. Jana Kurowickiego**. Dzień zakończył się spotkaniem towarzyskim, które obfitowało w żywe rozmowy nie tylko na tematy naukowe. Z pewnością pomogło ono uczestnikom odnowić stare kontakty i zawrzeć nowe znajomości.

W drugim dniu, w części naukowej, szczególnie interesujący był referat **dra Krzysztofa Ziolkowskiego**, który przytoczył argumenty wskazujące, że Układ Słoneczny składa się nie z dziewięciu planet, a tak naprawdę z ośmiu. Pluton został zdegradowany do roli planetoidy tzw. transneptunowej. Zgodnie z nowymi ustaleniami astronomów pas planetoid znajduje się nie tylko między Marsem a Jowiszem, ale także za Neptunem. Tego samego dnia odbyła się także Sesja Dydaktyczna. Na niej astronomowie zastanawiali się nad podniesieniem kultury astronomicznej, która w naszym kraju pozostawia sporo do życzenia. Dzień zakończył się Walnym Zebraniem, w czasie którego wybrano nowy zarząd i prezesa Towarzystwa. Warto nadmienić, że wśród proponowanych kandydatów był także **prof. Janusz Gil**. Sądząc po reakcji osób znajdujących się w sali obrad, **prof. Gil** najprawdopodobniej zostałby prezesem - niestety nie zechciał kandydować. Ostatecznie prezesem został po raz drugi **prof. Jerzy Kreiner** z Krakowa. Po Walnym Zebraniu uczestnicy wzięli udział w uroczystej kolacji.

W trzecim dniu Zjazdu uwagę uczestników przyciągnął referat **prof. Ryszarda Wielebińskiego**. Jego tematem były możliwości obserwowania zimnego pyłu w galaktykach. O związkach między tym, co się dzieje na Słońcu i tym co na Ziemi (dosłowne sformułowanie tematu jest zbyt specjalistyczne) mówił **dr Andrzej Kulak**. Po obiedzie astronomowie pojechali na wycieczkę do Żagania. Oczywiście chodziło o przybliżenie uczestnikom wycieczki tych miejsc, w których w dwu ostatnich latach swojego życia był Jan Kepler. Oczekiwania zwiedzających zostały zaspokojone dzięki dyrektorowi Pałacu w Żaganiu. Mimo, że dzień był wyczerpujący, to większość osób przybyła wieczorem na teren Wieży Braniborskiej, aby posiedzieć przy ognisku piekąc kielbaski i popijając je piwem. Astronomowie pokazali, że potrafią nie tylko pracować, ale także pośpiewać. Na tym polu szczególnie wyróżnił się były Minister Edukacji **prof. Robert Głębocki** z Gdańska.

Ostatni dzień Zjazdu zdominowały wystąpienia profesorów **Moshe Elitzura** i **Janusza Gila**. Pierwszy zapoznał wszystkich z problemem wykrywania protogwiazdowych dysków, drugi pomagał zgłębić tajniki promieniowania pulsarów.

Obrady zjazdu były otwarte i niektórych wykładów wysłuchało sporo osób postronnych, w szczególności uczniów zielonogórskich szkół średnich. Poza referatami, (nie wszystkie zostały wy-

mienione) obradom towarzyszyły sesje plakatowe ujmujące szereg specjalistycznych zagadnień. Opinie wypowiedziane podczas kuluarowych rozmów wskazywały na zadowolenie uczestników z przygotowania zjazdu. **Prof. Konrad Rudnicki** z Krakowa (najstarszy uczestnik), który brał udział prawie we wszystkich zjazdach, podkreślił, że ten był najlepiej zorganizowany. Duże wrażenie na uczestnikach zrobiły nowe aule i nowy Hotel Asystenta.

Stanisław Wrona

Dr Stanisław Wrona jest st. wykł. w ZCA, szeroko znanym ze swych felietonów w *Gazecie Lubuskiej*. W tym roku otrzymał Nagrodę Naukową Prezydenta Miasta za wybitne osiągnięcia w popularyzowaniu nauki.

W dniach 5-6 czerwca odbyło się Międzynarodowe Sławi-
styczne Sympozjum Literackie zorganizowane przez Instytut
Filologii Wschodniosłowiańskiej WSP w Zielonej Górze przy
współudziale Stowarzyszenia Współpracy „Polska-Wschód”,
które przygotował **prof. dr hab. Marian Ściepuro**.

LITERATURA SŁOWIAN WSCHODNICH

Tematem sympozjum była *Literatura Słowian Wschodnich. Tendencje rozwojowe, przewartościowania*. Uczestniczyło w nim sześciu literaturoznawców z zagranicy (z Wyższych Szkół Pedagogicznych w Tarnopolu i Zytomierzu, Akademii Nauk w Kijowie, Uniwersytetu Białoruskiego w Mińsku oraz Uniwersytetu w Simferopolu) i siedemnastu z Polski - w tym czterech pracowników Zakładu Literatur Wschodniosłowiańskich z naszej uczelni.

W czasie dwóch dni obrad przedstawiono wiele interesujących referatów dotyczących zagadnień słowiańszczyzny wschodniej, od zarania jej dziejów po czasy najnowsze. Spośród wystąpień duże zainteresowanie wzbudził wygłoszony ze swadą referat **prof. Bazylego Białokozowicza** podnoszący kwestie bajronizmu Aleksandra Puszkina w pracach badaczy polskich - M. Zdzichowskiego oraz W. Lednickiego. **Prof. Bronisław Kodzis** przedstawił ciekawy referat na temat twórczości rosyjskich pisarzy emigracyjnych w Chinach (ośrodek w Hawbinie), natomiast **prof. Piotr Fast** zaprezentował kunsztowną analizę komparatystyczną poezji Josaifa Brodskiego i Wisławy Szymborskiej, wskazując na analogie i rozbieżności w traktowaniu motywów metafizycznych. Wśród referatów podnoszących kwestie literatury okresu ostatniego, czyli literatury najnowszej ciekawie wypadł referat **doc. Siergieja Kowalowa** z Uniwersytetu Białoruskiego w Mińsku obrazujący sytuację w życiu literackim i w literaturze białoruskiej ostatniego dziesięciolecia. Również interesująco wypadło wystąpienie **dr Iriny Betko** z Akademii Nauk w Kijowie, której referat nosił tytuł *Modlitwa jako religijno-filozoficzny gatunek poezji ukraińskiej*.

Bodaj znakiem czasów staje się fakt, iż coraz częściej słyszymy wystąpienia w językach wszystkich trzech naszych wschodnich sąsiadów.

W sumie więc należy stwierdzić, iż poziom, jak też wachlarz zaprezentowanej na Sympozjum tematyki niewątpliwie będzie stanowił cenny wkład w badaniach nad wschodnią słowiańszczyzną, zwłaszcza po udostępnieniu tych materiałów szerszej publiczności po ich opublikowaniu.

Uczestnicy sympozjum wyrażali wdzięczność za dobrą organizację, którą z kolei organizatorzy pragną przekazać pod adresem Władz uczelni - Pani Prorektor **prof. dr hab. Marii Fic**, Pana Dziekana **prof. dra hab. Wojciecha Peltza** oraz wszystkich służb uczelni, które przyczyniły się do należytego wpisania się naszego Instytutu w kontekst życia naukowego sławistyki polskiej.

Marian Ściepuro

POLSKA - SAKSONIA PO 300 LATACH

W dniach 25-26 września pod patronatem Premiera Saksonii i Wojewody Zielonogórskiego odbyła się zorganizowana przez Instytut Historii konferencja naukowa na temat *Polska - Saksonia w czasach unii (1697-1763). Próba nowego spojrzenia*. Kierownikiem naukowym spotkania był **prof. dr hab. Kazimierz Bartkiewicz**.

Zorganizowanie konferencji uzasadnione było kilkoma powodami, o których w referacie wprowadzającym mówił **prof. dr hab. Jacek Staszewski** z Uniwersytetu w Toruniu. Pierwszy z nich - to wzrost zasobu informacji o okresie, w którym Polskę i Saksonię łączyła unia personalna. Drugi - to potrzeba spojrzenia na lata 1697-1763 w kontekście znacznie dłuższego okresu czasu, sięgającego przynajmniej roku 1848. To bowiem pozwala wyjaśnić powrót do idei unii w okresie Sejmu Wielkiego i Księstwa Warszawskiego oraz niebywałego rozwoju kontaktów polsko-saskich w XIX wieku. I w końcu trzeci powód, to ten, iż unia polsko-saska wyprzedziła o trzysta lat procesy integracyjne, których uczestnikiem jest nasze pokolenie. Co prawda trudno jest przenosić tamte doświadczenia na koniec XX wieku, ale wydaje się, że pewne właściwości mentalności naszych współczesnych dają się zauważyć w czasach trwania unii.

W konferencji udział wzięli przedstawiciele ośrodków naukowych w Toruniu, Opolu, Poznaniu, Olsztynie, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze. W czasie trwających dwa dni obrad odbyła się jedna sesja plenarna oraz cztery seminaria problemowe. W podsumowaniu obrad wszyscy uczestnicy podkreślali, że opracowany profil konferencji przyczynił się do nowego spojrzenia na czasy unii polsko-saskiej i jej znaczenie w historii Polski i Niemiec.

Dariusz Dolański

Lubuskie Towarzystwo Naukowe

nowy ROCZNIK LUBUSKI

Nakładem LTN ukazał się 23 tom *Rocznika Lubuskiego* pod redakcją **prof. dra hab. Kazimierza Bartkiewicza**. W najnowszym tomie zostały opublikowane materiały ze zorganizowanej wspólnie przez LTN i Instytut Historii WSP w Zielonej Górze konferencji pt. *Zróżnicowanie wyznaniowe a więzi społeczne na pograniczu śląsko-wielkopolsko-brandenburskim (XVI-XVII w.)*. Główny zrab tomu zawiera artykuły autorów zielonogórskich, poznańskich i wrocławskich dotyczące zróżnicowania religijnego, działalności katolików, luteran, kalwinów, braci czeskich i braci polskich w kontekście zróżnicowania etnicznego i kulturowego ziem pogranicza. Ponadto tom zawiera związane tematycznie z częścią podstawową biografie i przyczynki biograficzne, źródła i materiały źródłowe oraz recenzje.

Red.

Studenckie Koło Naukowe Historyków

PRACOWITY ROK

Działalność Studenckiego Koła Naukowego Historyków w roku akademickim 1996/97 była bardzo intensywna. Wszystkie cele, jakie sobie założyliśmy zostały zrealizowane, z czego jesteśmy bardzo dumni.

Nasze Koło, którego opiekunem naukowym jest **dr Tomasz Jaworski**, działa od kilku lat. Czynn timer uczestniczymy w sesjach i konferencjach naukowych organizowanych na terenie kraju i za granicą. Na szczególną uwagę zasługuje kontynuacja znajomości z czeskimi studentami z WSP w Hradec Králové. Dwa lata temu odbyło się w Karlowie pierwsze spotkanie obu kół i ustaliliśmy nasz plan współpracy. Miniony rok akademicki był dalszym ciągiem spotkań polsko-czeskich. Na początku października wraz z pracownikami naukowymi z Instytutu Historii pojechaliśmy do Trutnova na sesję poświęconą problematyce Kłodzka. Następnym etapem spotkań kół - polskiego i czeskiego - była wizyta studentów z Hradca Králové w Karlowie. Tam członkowie kół przedstawili historię swoich uczelni. Z naszej strony zostały zaprezentowane tematy:

1. Historia WSP w Zielonej Górze,
  2. Historia Instytutu Historii WSP w Zielonej Górze.
- Ze strony czeskiej zaś, mogliśmy wysłuchać referatów:
1. Historia oświaty w Hradec Králové do XIX w.,
  2. Historia WSP w Hradec Králové,
  3. Historia Instytutu Historii WSP w Hradec Králové.

W spotkaniu w Karlowie brali też udział studenci WSP w Nitrze na Słowacji. Przedstawili nam również historię swej uczelni, a także zainteresowali nas systemem studiowania historii na Słowacji.

W początkach kwietnia (10-11) Koło zorganizowało sesję naukową polsko-słowacką pod przewodnim tematem: *Polsko-czechosłowackie stosunki między wojnami*. Zaprezentowane zostały referaty zarówno ze strony słowackiej, jak i polskiej. Były one następujące:

1. Polska i Czechosłowacja na konferencji paryskiej - utworzenie nowych granic,
2. Stosunek Czechosłowacji do wojny polsko-sowieckiej w 1920 roku,
3. Polska a Mała Ententa.

Kontynuacją współpracy kół WSP w Zielonej Górze i WSP w Hradec Králové była konferencja naukowa, która odbywała się w dniach 22-24 kwietnia w Hradec Králové. Brali w niej udział członkowie kół historycznych z Nitrzy, a także z Uniwersytetu Wrocławskiego. Tematem konferencji było: *Powstanie nowych środkowoeuropejskich państw po I wojnie światowej*. Zaprezentowaliśmy trzy referaty:

1. Powstanie Rzeczypospolitej,
2. Powstanie Czechosłowacji,
3. Powstanie Jugosławii.

W Hradec zostaliśmy bardzo ciepło i serdecznie przyjęci. Umówiliśmy się na dalsze spotkania w następnym roku. Mamy nadzieję, że będą one tak serdeczne i owocne, jak dotychczasowe.

Inną formą działalności Studenckiego Koła Naukowego Historyków w ubiegłym roku akademickim były wyjazdy na konferencje i sesje naukowe. Braliśmy udział w Zjeździe Historyków RP w Krakowie (rok wcześniej byliśmy w Warszawie), w Międzynarodowym Zjeździe Historyków ISHA we Wrocławiu (przed rokiem taki zjazd, w którym także braliśmy udział odbył się w Wiedniu), w sesji naukowej w Słupsku, której tematem była rocznica powstania hymnu państwowego oraz konferencji naukowej we Wrocławiu, na której omawialiśmy problem wolnomularstwa.

Staraliśmy się także zaistnieć na terenie uczelni. Wydaliśmy drugi numer czasopisma *Tajne Komplety* poświęcony sprawom historii na poważnie i na wesoło.

Ubiegły rok obfitujący w różne konferencje, w których członkowie Studenckiego Koła Naukowego Historyków brali aktywny udział, zacieśnił wcześniejsze i pozwolił nawiązać nowe kontakty ze studentami z kraju i zagranicy.

Iza Dębska
V rok historii

FORUM

Studenci zaoczni stanowią w naszej uczelni wyraźną większość. W każdy koniec tygodnia sale wykładowe i ćwiczeniowe tętnią życiem, bogatszym niż w normalne dni pracy. O opinię na temat studiów zaocznych poprosiliśmy więc studenta i prorektora ds. studiów zaocznych.

Dwugłos o studiach zaocznych Głos Studenta

Studia zaoczne w oczach studenta tychże studiów. Podejmę próbę ich oceny, mając świadomość, że będzie to osąd pozbawiony obiektywizmu, ponieważ sam korzystam z tej formy nauki.

Studiowanie w systemie zaocznym, jak każde niemal rozwiązanie, na które się decydujemy ma swoje plusy i minusy. Trudno mi ogarnąć całość systemu tychże studiów, ocenę swą oprę więc na tym, co mi jest dobrze znane, na studiach w zielonogórskiej WSP.

Głównym i najpoważniejszym (ale niestety jednym z niewielu) plusem tegoż systemu jest fakt, iż zdaje się on być idealnym rozwiązaniem dla ludzi, którzy z różnych przyczyn nie są w stanie studiować w systemie dziennym. Na odbywające się raz, dwa razy w miesiącu zjazdy łatwiej wygospodarować czas. Myślę, że dlatego również stworzono te studia. Jednocześnie z tego faktu wypływają mniejsze koszty samej nauki. Mimo, iż opłaty nie są małe, studiaienne, choć teoretycznie bezpłatne pochłaniają znacznie większe sumy. Jednak, niestety - na tym, jak sądzę - koniec. Do głowy przychodzi mi w zasadzie tylko minusy.

Oto bowiem, to, co jest największym plusem tego systemu, jest też jego największym minusem. Owe zjazdy raz lub kilka razy w miesiącu powodują, że wiedza jest dość powierzchowna. Materiał, na który studenci studiów dziennych poświęcają setki godzin, studenci zaoczni „przerabiają” w godzin kilkadziesiąt. Oczywiście zakłada się, iż po opuszczeniu murów uczelni, w domowych pieleszach uzupełnią oni luki przed kolejnym zjazdem, opanują wiedzę, którą wykładowcy mogli im tylko zasygnalizować. Ale po pierwsze - praca z podręcznikiem nigdy nie zastąpi pracy z wykładowcą, a po drugie - nie należy zapominać o przyczynach, dla których podjęliśmy takie, a nie inne studia - praca i dom, gdzie nikt nie traktuje nas ulgowo, tylko dlatego, że zapragnęliśmy rozszerzyć swoją wiedzę, podobnie jak nikt na uczelni nie myśli nas tak traktować dlatego, że pracujemy, opiekujemy się dziećmi itd... Jeśli mógłbym poświęcić wystarczająco dużo czasu nauce, wybrałbym studiaienne.

Dodatkowo, chłonięciu wiedzy nie sprzyja fakt, iż zjazdy mają charakter „maratonów”, kiedy to od godziny ósmej rano do godziny osiemnastej, dwudziestej z kilkunastominutowymi przerwami siedzi się w salach wykładowych i pod koniec myśli się już tylko o jednym - żeby jak najszybciej wyjść.

Studia zaoczne stają się też często ostatnią deską ratunku nie tylko dla pracujących matek czy ojców, pragnących mimo wszystko uczyć się dalej, ale także dla młodzieńców, którzy dość nieufnie podchodzą do obowiązku obrony ojczyzny. Myślę, że jest to fakt oczywisty, jeśli się zważy gorliwość, z jaką chodzą oni w celu odebrania tzw. odroczenia i brak tejże gorliwości w chodzeniu na wykłady, ćwiczenia, a nieraz i egzaminy. Przyznaję, że sam takiego wyboru dokonałem, chcąc uniknąć przerwy w nauce związanej ze służbą wojskową. Nie było to jednak działanie z premedytacją, lecz wynikało z braku innego wyjścia. Miało to być rozwiązanie tymczasowe, po roku bowiem zamierzałem ponownie próbować szczęścia na studiach dziennych, jednak w międzyczasie okazało się, że system studiów zaocznych bardziej mi odpowiada.

Rzadki kontakt już nie tylko z wykładowcami, ale z uczelnią w ogóle powoduje, że udział studentów zaocznych w jej życiu jest niemal zerowy. Słysząc coś o koncepcjach, że można to zmienić, wprowadzając studentów zaocznych do Senatu, jednak w praktyce zdaje się to być niewykonalne. Przedstawicielstwo to byłoby w zasadzie tylko fikcją, gdyż najprawdopodobniej zostałoby narzucone. Kto, kogo i kiedy miałby bowiem doń wybrać? Spotykamy się tak rzadko, że praktycznie się nie znamy, na jakiej podstawie więc mielibyśmy kogoś delegować? Desygnowane do Senatu osoby zapewne nie do końca orientowałyby się w sytuacji, opiniach i oczekiwaniach innych studentów. Lepsza byłaby chyba funkcja stałego rzeczownika praw studentów zaocznych, który zawsze mógłby rozproszyć obawy tychże, wyjaśnić, pomóc, wstawić się, jeśli trzeba wyegzekwować prawa. Niewiele wiem o Senacie uczelni, jego prawach i kompetencjach, ale nie sądzę, by mógł on mi pomóc w jakiejś konkretnej sytuacji, by wyjaśnił cokolwiek.

Odnosi się także wrażenie, że studenci zaoczni stanowią grupę upośledzoną w prawach. Nie przysługują im żadne nagrody, stypendia itp., a przecież nie brak tu ludzi zdolnych. Nagrodą taką mogłoby być choćby częściowe zwolnienie z kosztów - byłaby to doskonała motywacja.

Tymczasem niestety, odnieść można wrażenie, iż traktuje się nas jak studentów drugiej kategorii. Może wynika to z faktu, iż nikt nikogo nie zna, trudno więc o serdeczne stosunki. Ale np. w związku z tym, że zjazdy odbywają się w weekendy, wykłady trwają godzinami, a przerwy są krótkie, problemem staje się wizyta w dziekanacie. Takich drobnych, ale uciążliwych przeszkód jest więcej i tu właśnie widziałbym pole do działania dla wspomnianego rzeczownika.

Podjęta przeze mnie próba oceny nie nastraja może zbyt optymistycznie, ale fakt, że sam ciągle studiuję zaocznie, podobnie jak to, że liczba studentów zaocznych jest ogromna, a same studia cieszą się rosnącym powodzeniem, dowodzi, że nie jest widocznie tak źle, co nie znaczy, że nie mogłoby być lepiej. W dodatku jest to sąd subiektywny, gdyż piszę wyłącznie na podstawie własnych doświadczeń, trudno mi stwierdzić, co o tym myślą inni, choć mogę zakładać, że przynajmniej część myśli podobnie.

Wiesław Zawada

III rok historii (studia zaoczne)

Głos Rektora

W zdobywaniu kwalifikacji na poziomie wyższym, obok studiów stacjonarnych, znaczną rolę odgrywają studia zaoczne i wieczorowe. Widoczny jest wyraźny wzrost zainteresowania tą formą samorozwoju i zawodowej promocji.

W naszej uczelni, oprócz nauczycieli czynnych zawodowo, którzy uzupełniają kwalifikacje na studiach pięcioletnich, mamy coraz więcej kandydatów zgłaszających się bezpośrednio po maturze. Zdaniem wielu młodych ludzi, studia zaoczne są znacznie tańsze od stacjonarnych, a poza tym umożliwiają jednocześnie podjęcie pracy.

Wraz ze wzrostem liczby studentów wybierających zaoczny tryb kształcenia na poziomie wyższym, rosną także wątpliwości i pytania związane z jakością tej formy kształcenia. Różne opinie krążą na ten temat. Nie zawsze obiektywne.

Zadaniem uczelni jest zapewnienie dobrze zaprojektowanego kształcenia stymulującego aktywność edukacyjną studentów oraz pozwalającego na zdobycie wysokiego poziomu kwalifikacji zawodowych i możliwie wielostronny rozwój osobowości. Studia zaoczne mają bowiem realizować podobne cele kształcenia i wychowania jak studia stacjonarne. Studenci zaoczni muszą opanować te same treści programowe, które obowiązują na studiach stacjonarnych, mając jednak znacznie mniejszy wymiar zajęć dydaktycznych (w granicach 30-40%), co powoduje przeznaczenie znacznej partii treści programowych do pracy własnej studentów, która powinna być ukierunkowana, wspomagana i kontrolowana przez uczelnię. Studenci zaoczni muszą więc opanować zarówno treści, jak technikę samokształcenia. Już samo to czyni, że student zaoczny ma na ogół znacznie gorsze warunki studiów niż student stacjonarny.

Nie ulega wątpliwości, że na przebieg i efekty zaocznego kształcenia w szkole wyższej składa się wiele czynników (obowiązki rodzinne, zawodowe, stopień przygotowania do samodzielnej i

intensywnej pracy umysłowej itp.). Poznanie ich pozwala na eliminowanie uchybień i projektowanie zmian usprawniających ten system kształcenia. Podejmujemy więc badania zarówno nad przebiegiem zaocznego kształcenia, jak i funkcjonowaniem zawodowym absolwentów kończących studia w tym systemie. Za niezbędne uznaliśmy także działania zmierzające do:

- skutecznego organizowania kierowanego samokształcenia studentów (skrypty, konsultacje, wyposażenie i sprawność funkcjonowania biblioteki itp.),

- doposażenia sal dydaktycznych,
- włączania studentów w projektowanie zmian usprawniających system dydaktyczny studiów,
- doskonalenia doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na studiach zaocznych,
- opracowanie systemu motywującego studentów do osiągania lepszych wyników w nauce.

prof. dr hab. Mirosław Frejman
Prorektor ds. Studiów Zaocznych

Koło Naukowe Wychowania Seksualnego i Profilaktyki AIDS działa przy Pracowni Poradnictwa Młodzieżowego i Edukacji Seksualnej w Instytucie Pedagogiki Społecznej. Swoją działalność rozpoczęło w 1992 roku. Opiekunem naukowym Koła jest dr Zbigniew Izdebski.

SPRAWDZENI W DZIAŁANIU

Rok akademicki 1996/97 rozpoczęliśmy od zaproszenia do współpracy nowych osób. Ku naszemu ogromnemu zadowoleniu odpowiedziało na nie bardzo wielu studentów. Na pierwsze spotkanie przyszło ponad 40 osób. Ponieważ głównym celem koła jest pogłębianie wiedzy na temat seksualności człowieka oraz promocja zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, chcieliśmy przybliżyć tę tematykę nowym członkom koła. W związku z tym, co tydzień spotykaliśmy się w Instytucie Pedagogiki Społecznej i korzystając z wiedzy i doświadczeń starszych kolegów oraz dra Zbigniewa Izdebskiego, omawialiśmy różne interesujące nas zagadnienia.

Już od kilku lat współpracujemy z Poradnią Młodzieżową i Zarządem Wojewódzkim Towarzystwa Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze – uczestniczymy w realizacji programów wychowania seksualnego i prewencji HIV, które są dofinansowywane przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży oraz UNDP. W ubiegłym roku akademickim naszymi zajęciami objęliśmy 3200 uczniów ze szkół ponadpodstawowych na terenie województwa zielonogórskiego. Programy realizują osoby, które posiadają odpowiednie przygotowanie merytoryczne i psychologiczne – cykl warsztatów i szkoleń prowadzonych przez specjalistów z zakresu edukacji seksualnej i pracy z młodzieżą.

Nową formą naszej pracy stało się prowadzenie cotygodniowego programu „Odłoty” – audycji dla młodzieży w Radiu Zachód. Co czwartek zasiadaliśmy (i robimy to nadal) przed mikrofonami w studio i omawialiśmy tematy związane z młodością, dojrzewaniem i trudnościami tego okresu. Mówimy o miłości, problemach w domu i w szkole, nie boimy się trudnych tematów: przemoc, wykorzystywanie seksualne, alkohol i młodzież, seks nastolatków, ciężkie bardzo młodych dziewcząt itp.

We wrześniu 1996 zostaliśmy zaproszeni do udziału w Forum Edukacyjnym, na którym prezentowane są najlepsze programy edukacyjne realizowane w polskich szkołach. Mieliśmy okazję przedstawić sposoby i metody naszej pracy z młodzieżą, scenariusze zajęć na temat wychowania seksualnego i profilaktyki HIV oraz wykorzystywane przez nas materiały edukacyjne.

Na corocznym zjeździe Niemieckiego Towarzystwa Wychowania Płciowego Paweł Andrusiuk (absolwent WSP, działający w kole w czasie studiów) zaprezentował wszystkie nasze działania, realizowane programy edukacyjne i badawcze.

Od października 1996 r. Agnieszka Walendzik – absolwentka WSP, pracująca nadal w kole, rozpoczęła współpracę z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Społecznego (UNDP). W gronie kilku innych specjalistów z Polski prowadzi szkolenia i warsztaty profilaktyczne nt. HIV jako problem społeczny dla służb medycznych, nauczycieli, pracowników więziennictwa na terenie całego kraju.

W grudniu 1996 r. kilka osób brało udział w III Międzynarodowej Konferencji z okazji 1 grudnia – Światowego Dnia Walki z AIDS, która odbyła się w Warszawie pod hasłem *Jeden świat – jedna nadzieja*. Przy tej konferencji pracowała dwójka naszych kolegów: Dorota Szopowska i Olgierd Bielat (tegoroczny absolwent).

Również w grudniu trzy osoby z naszego koła zostały zaproszone do prowadzenia warsztatów o zasadach bezpiecznego seksu podczas Pierwszego Ogólnopolskiego Spotkania Osób Żyjących z HIV i AIDS.

W marcu 1997 r. dwie osoby uczestniczyły w szkoleniu zorgani-

zowanym przez Krajowe Biuro Koordynacyjne ds. zapobiegania AIDS nt. poradnictwa okołotestowego. W warsztatach brali udział lekarze dermatolodzy z całej Polski.

Od marca nawiązaliśmy bliższą współpracę z La Stradą – Fundacją Przeciwdziałania Handlowi Kobiectami. Agnieszka Walendzik uczestniczyła w kilku spotkaniach wolontariuszek La Strady, gdzie omawiano zagadnienia związane z handlem ludźmi, formy przeciwdziałania temu zjawisku oraz zadania edukacyjne skierowane przede wszystkim do młodych kobiet, które są najczęstszymi ofiarami handlu, a także prawne, zdrowotne i społeczne aspekty prostytucji.

Kwiecień i maj 1997 upłynął nam niezwykle pracowicie. Pomagaliśmy przy organizacji Międzynarodowej Konferencji *Szkola a wychowanie seksualne*. Było to spotkanie ponad 300 osób z kraju i zagranicy, które przez dwa dni dyskutowały nad zagadnieniami związanymi z wychowaniem seksualnym w Polsce, korzystając z doświadczeń innych krajów.

6 maja po raz dziewiąty reprezentując Zieloną Górę, uczestniczyliśmy w Światowym Memoriale Pamięci i Mobilizacji w Walce z AIDS, który w tym roku obchodzony był pod hasłem *Rozjaśnijcie prawdę, upamiętnijcie każdą śmierć, uszanujcie każde życie*. Celem memoriału jest przede wszystkim wspomnienie i upamiętnienie wszystkich osób, które zmarły z powodu AIDS. To także wsparcie dla wszystkich żyjących z HIV i AIDS – a dla nas – jeszcze jedna okazja do działań z zakresu prewencji nowych zakażeń. Pracownia Poradnictwa Młodzieżowego i Edukacji Seksualnej oraz nasze Koło były organizatorami spotkania dla wszystkich zainteresowanych z ks. Pawłem Rosikiem z Centrum Interwencji Kryzysowej (Warszawa), który mówił o etycznych i społecznych problemach związanych z HIV i AIDS.

Również w maju, na zaproszenie dra Z. Izdebskiego, przyjechała do Zielonej Góry dr Michalina Wisłocka – autorka m.in. *Sztuki kochania*. Program jej wizyty był bardzo bogaty, ale znalazło się w nim miejsce na spotkanie ze studentami i pracownikami WSP, w którym uczestniczyło ponad 200 osób.

Pod koniec maja wyjechaliśmy do Karłowa, aby uczestniczyć w warsztatach psychologicznych dotyczących umiejętności komunikacji i asertywności oraz zajęć z wychowania seksualnego i profilaktyki AIDS. Nasze spotkanie miało przede wszystkim wymiar edukacyjny, ale było również okazją do lepszego poznania się i zintegrowania naszej grupy. Nie zabrakło czasu na wyjście w góry. Warsztaty prowadzili psycholodzy i pedagodzy, na co dzień pracujący z młodzieżą i zajmujący się edukacją seksualną.

Działalność naszego koła zyskała uznanie na arenie międzynarodowej. Dorota Szopowska, absolwentka WSP i Przewodnicząca koła, jest osobą odpowiedzialną za rozwijanie programów *peer education* czyli edukacji rówieśniczej w Polsce. Została wytypowana do tego zadania przez przedstawiciela IPPF-u (Międzynarodowej Federacji Planowania Rodziny), koordynatora na Europę Środkową i Wschodnią Dona Weedena, który gościł na majowej konferencji i przyglądał się naszej działalności.

W czerwcu grupa absolwentów – członków koła: Paweł Andrusiuk, Olgierd Bielat, Jarek Kalbarczyk, Agnieszka Konarkowska-Lecy, Mariusz Moderski, Dorota Szopowska, Arek Szymański, Agnieszka Walendzik otrzymali certyfikat Instytutu Zdrowia Seksualnego – „Specjalista w zakresie edukacji seksualnej”.

W czasie wakacji dwie nasze koleżanki uczestniczyły w międzynarodowych spotkaniach i warsztatach. Joanna Dec (III rok pedagogiki terapeutycznej) była w Kopenhadze, gdzie pod koniec czerwca brała udział w spotkaniu dotyczącym problemów zdrowia reprodukcyjnego młodzieży. W stolicy Danii spotkali się młodzi z Europy Środkowej i Wschodniej. Natomiast Monika Rajche (II rok pedagogiki opiekuńczej) przez dwa tygodnie sierpnia w Jugosławii uczyła się, jak skutecznie wykorzystywać metody warsztatowe w profilaktyce AIDS i walczyć z dyskryminacją. W zajęciach brali udział młodzi ludzie m.in. z Turcji, Brazylii, Szwecji, Jugosławii – była więc okazja do porównania metod pracy w tych krajach i wymiany doświadczeń.

Agnieszka Walendzik

WSPNET JAK SIĘ PODŁĄCZYĆ DO INTERNETU?

Potrzebne akcesoria:

- modem,
- komputer,
- numer telefoniczny,
- trochę cierpliwości.

Dostęp do sieci jest możliwy za pomocą modemu i sieci telefonicznej. Wystarczy tylko wybrać jednakowy w całym kraju numer **0202122**. Połączenie jest kierowane do najbliższego miasta z modemami dostępowymi do Internetu. Są to: Biała Podl., Białystok, Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Ciechanów, Częstochowa, Elbląg, Gdańsk, Gdynia, Gliwice, Gorzów Wlkp., Jelenia Góra, Kalisz, Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Legnica, Leszno, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Piła, Piotrków Tryb., Płock, Poznań, Słupsk, Suwałki, Szczecin, Tarnobrzeg, Wałbrzych, Warszawa, Włocławek, Wrocław, Zamość.

Jeśli do któregoś z tych miast dzwonimy bez numeru kierunkowego (połączenia miejscowe i strefowe) lub jeśli nasza centrala strefowa jest oddalona od centrali międzymiastowej w którymś z tych miast o nie więcej niż 25 km, (obecnie takie przypadki są bardzo rzadkie) to również połączenia z 0 202122 są taryfikowane według taryfy lokalnej czyli centrala zalicza jeden impuls telefoniczny co 3 minuty. W przeciwnym przypadku zaliczanie odbywa się według pierwszej taryfy międzymiastowej, niezależnie od odległości do najbliższego miasta z modemami dostępowymi. Oznacza to jeden impuls telefoniczny co:

	W dni robocze:	W dni świąteczne:
15 sekund w godzinach	8.00-18.00	
20 sekund w godzinach	18.00-22.00	8.00-22.00
30 sekund w godzinach	22.00-8.00	22.00-8.00

Po połączeniu z modemem użytkownik otrzymuje winietę, a po niej zgłoszenie routera dostępowego:

WITAMY W INTERNECIE

http://www.tpnet.pl

http://www.tpsa.pl

Name server: 194.204.152.34, 194.204.159.1

Proszę wpisać:

Username:ppp Password:ppp

User Access Verification

Username:

//

==//=====

// //==,

((//=='

//

Zgodnie z instrukcją należy tu wpisać:

ppp[Enter] (bez żadnych innych znaków).

Następnie otrzymujemy kolejne zgłoszenie routera:

Password:

Na które również odpowiadamy

ppp[Enter].

Na ekranie pojawia się „krzaczkę” połączenia PPP. Jest to najzupełniej poprawne i w tym momencie należy poinformować nasz program, że próba połączenia zakończyła się pomyślnie (F7 w Windows 95, Esc w programie Trumpet itd.). Możemy już teraz uruchomić naszą przeglądarkę lub inny program korzystający z sieci Internet.

Sieć TPNET jest siecią anonimową, nie jest dostępnych wiele usług pozwalających na aktywny udział w Internecie. Często nie można więc wysłać „artykułu” do News ani pogadać na IRC. Aby korzystać z tych dobrodziejstw, a także aby móc odbierać pocztę trzeba posiadać gdzieś dodatkowe, nieanonimowe konto (np. na WSP).

Używając Windows95 najlepiej jest korzystać z protokołu TCP/IP wbudowanego w Windows95. Opis wszystkich niezbędnych czynności konfiguracyjnych dla Windows95 przedstawiamy poniżej.

Zacznijmy od początku czyli od **instalacji i konfiguracji modemu** (jeśli modem jest już zainstalowany to należy przejść do części konfiguracja Windows 95). Modem zewnętrzny trzeba połączyć kablami z portem szeregowym i linią telefoniczną. Modem wewnętrzny trzeba zamontować wewnątrz obudowy komputera.

Następnie w Windows 95 trzeba modem zainstalować. Robi się to w następujący sposób: w panelu sterowania wybieramy modemy. W okienku modemów dodaj i postępujemy dalej zgodnie ze wskazaniem programu. Windows 95 jest przygotowany do instalacji grupy modemów i posiada dla nich sterowniki. Powinien również taki modem (włączony i dołączony do portu szeregowego) rozpoznać, choć nie zawsze mu się to udaje (wtedy należy wybrać odpowiedni typ z listy). Jeżeli modemu nie ma na liście Windows95 to są dwa rozwiązania:

- producent dostarczył razem z modemem sterowniki dla Windows95,

- trzeba będzie ustawić standardowe ustawienia czyli wybrać z listy „standardowy modem” o odpowiedniej szybkości i albo modem będzie funkcjonował poprawnie albo nie.

W tym drugim przypadku trzeba szukać innego modemu (takiego z listy lub posiadającego sterowniki do Windows95), albo pomocy kogoś bardziej doświadczonego (bez gwarancji na sukces).

Po zainstalowaniu modemu można zmienić niektóre ustawienia. Należy w okienku modemy wybrać modem, którego ustawienia pragniemy zmienić i kliknąć własności.

Konfigurując modem należy zdefiniować:

- szybkość bitową portu (jeżeli korzystać będziemy z korekcy błędów (zalecane) lub kompresji, należy ustawić prędkość kilkakrotnie większą niż szybkość transmisji a dopuszczalną dla modemu, np. dla modemów 14400 ustawia się najczęściej 38400 lub 57600 bitów/s, modemy 28800 dopuszczają 115200 bitów/s),

- format znaków (ilość bitów, typ parzystości) - parametr ten ustawia się w programie komunikacyjnym, dla pracy w Internecie ustawia się 8 bitów danych, bez parzystości, 1 bit stopu,

- przebieg sterowania strumieniem danych - jeżeli prędkość ustawiona na porcie jest wyższa niż szybkość transmisji istnieje niebezpieczeństwo przepełnienia buforów modemu i vice versa - musi istnieć możliwość wstrzymania przesyłania strumienia danych do i z modemu. Można to robić albo stosując protokół XON/XOFF albo (zalecane) sprzętowo (sygnały RTS/CTS).

Henryk Krajiński zespół: WSPNET
krajin@asia.aw.wsp.zgora.pl

O Orizabie wiedziałem z książek. O Sotano del Barro opowiedział mi Daniel, kolega z żagańskich „Bobrów”. Obydwa miejsca kusiły nas magiczną mocą swoich nazw, niedostępnością poprzez odległość. Najwyższy wulkan – szczyt Meksyku o pełnej nazwie – Pico de Orizaba wznosi się na wysokość 5700 metrów n.p.m. Sotano del Barro to najgłębsza studnia obu Ameryk – 410 m. Jeszcze rok temu wydawały mi się całkowicie niedostępne, nigdy nie spełnionym marzeniem, rzeczą o której zwykło się mówić – ech, może kiedyś tam ... I kiedy nadszedł dzień, w którym Marcin zaproponował mi udział w wyprawie polskich speleologów do Meksyku nie wahalem się długo.

W obliczu meksykańskich wyzwań czuliśmy się trochę jak Dawid celujący procą w Goliata. Wszystkie przeszkody okazywały się nie do przebycia, zbyt ciężkie na nasze barki, lecz gdy stanęliśmy u stóp „Gwiazdistej Góry” (Cilaltepētł), jak nazywali Orizabę prekolumbijscy mieszkańcy Meksyku – zapomnieliśmy o tym wszystkim.

Aby pokonać szczyt, wyruszyliśmy z położonej na trzech tysiącach metrów wioski – Texmatequilla. Na tej wysokości powietrze jest już tak rozrzedzone, że każdy krok związany jest nieodłącznie z dużym wysiłkiem. Nawiedzały nas zawroty i bóle głowy oraz duszności. To wszystko miało minąć w momencie „złapania aklimatyzacji”. W tym celu, tego dnia nie atakowaliśmy góry. Rozbiliśmy biwak i przenocowaliśmy, z dala od ludzkich siedzib, pod czujnym okiem Orizaby. Następnego dnia miał być naszym zwycięstwem.

Kiedy wstałem rano obudzony przez kolegów nie czułem się najlepiej. Ból głowy nie był silny, ale uparty i dokuczliwy. Zjedliśmy resztki zimnej tortilli z rybą. Nic bardziej podłego w smaku nie można sobie wyobrazić.

Tymczasem szczyt okrył się zasłoną z chmur jak śnieżnobiałym welonem. Będzie ciężko – pomyślałem. Góra broniła się jak tylko mogła. Każda jej chytra sztuczka pozbawiała nas sił, a jeszcze nie doszliśmy do podnóża wulkanu. Raz było gorąco i duszno, to znów zimno. Wiał rześki, „bystry” jak górski potok wiatr.

Nie szliśmy żadną drogą, żaden szlak nie wskazywał nam kierunku. Wkrótce, w zapamiętaniu, spostrzegłem że jestem sam. Jeszcze przed chwilą przede mną migało sombrero Marcina. Teraz nie było nikogo. Sam na sam z Górą. Jej ośnieżony szczyt lśnił w dali, kusił swoją bliskością, a jednocześnie odsłaniał nieco niespodzianki, jakie dla nas przygotował.

Wkrótce głosy chłopaków przerwały ciszę. Okazało się, że wysforowałem się nieco do przodu. Gdy do mnie dotarli, zauważyłem, że Rafał nie czuje się najlepiej. Jednak nie zdecydował się zawrócić i ruszyliśmy dalej.

Kiedy pokonaliśmy ostatnie wzniesienie oddzielające nas od podnóża góry zeszliśmy do wielkiego kanionu. Tu człowiek czuł się naprawdę malutki. Ściany kanionu pięły się wysoko, tworząc ostre jak brzytwa granie. Łączyły się one ze szczytem na granicy wiecznego śniegu. – *Tędy pójdziemy* – zawyrokował Daniel. Perspektywa tej trudnej drogi okazała się dla chętnego Rafała nie do przyjęcia. Pożegnał się z nami i zawrócił. Wspinając się na ściany kanionu długo widziałem samotną, maleńką figurkę człowieka schodzącego w dół do wioski.

Gdy dotarliśmy na szczyt grani złapało nas „mleko” – gęsta, nieprzenikniona mgła. Szczyt zniknął nam na dobre z oczu. – *Przeczekajmy to* – powiedział, lokując się w śpiworze Marcin. Czekaliśmy kilka godzin. Nic. Postanowiliśmy rozbić biwak na dnie kanionu.

W nocy zerwał się wiatr. Powyrywał szpilki przytrzymują-

ce namiot. Dochodziły do nas mrozące krew w żyłach odgłosy spadających „wantul” – kamiennych odłamków. Tej nocy mało spałem.

Rano postanowiliśmy się poddać. Zjedliśmy resztki jedzenia i wyszliśmy z namiotu. Widok jaki zobaczyliśmy był wspaniały. Szczyt, jakby się z nami przekomarzał, zdjął welon chmur. Daniel, Robert i Marcin postanowili iść. Ja nie. Odcia-

żyłem ich jak mogłem i długo patrzyłem jak pięli się w górę. Tak bardzo chciałem być tam z nimi, ale wiedziałem że góra mnie pokonała...

Jednak moi koledzy tego dnia nie zdobyli szczytu. Robert zaczął zdradzać objawy choroby wysokościowej i zawrócił będąc 100 m od celu. Nie

udało się im również następnego dnia. Dopiero na trzeci dzień Daniel z Marcinem stanęli na szczycie.

Kolejnym naszym etapem była Sotano del Barro. Kiedy stanęliśmy na krawędzi tej najdziwniejszej z jaskiń poczuliśmy się zawiedzeni. – *To jak zjechać na dno kamieniołomu w Wojcieszowie* – skwitował Marcin. Wszyscy czuliśmy podobnie. Olbrzymi, gigantyczny otwór jaskini (500 m obwodu) wyglądał rzeczywiście jak wyrobisko. Zdawało mi się, że dostrzegam dno. – *To ma być 410 metrów lufy?* – z niedowierzaniem pytał się Rafał, zaglądając poza krawędź przepaści. Marcin postanowił zjechać jeszcze tego samego dnia. Kiedy wrócił do nas była już noc. Jego oczy lśniły „tym” blaskiem. – *Niesamowite... lina dobra, ale polska lepsza... na dole dżungla... coś wspaniałego – mówił*. Podbudowani jego przeżyciami poszliśmy spać.

Rano jako pierwszy zjechał Daniel. Później ja. To, co zobaczyłem było naprawdę niesamowite. Domniemane dno było jedynie skalną półką w mniej więcej 2/3 wysokości skalnych ścian od dna. Nad głową latały drąc się zielone papugi. Światło słoneczne docierało bez przeszkód aż do dna, które porośnięte było zieloną gęstwą.

Znalazłem puszkę z nazwiskami zwycięzców Sotano del Barro. Wpisałem tam nasze. Kiedy wyszedłem, czułem się, mimo wysiłku, niezwykle szczęśliwy i „pozytywnie naładowany”. Podczas gdy zmęczony próbowałem zdjąć z siebie uprząż, Marcin zrobił mi obiad. Smakował jak nigdy.

Piotr Zubrzycki

Członkowie speleoklubu „Tryglos” WSPK Zielona Góra – **Marcin Furtak** i **Piotr Zubrzycki** pragną podziękować władzom uczelni za pomoc w zorganizowaniu wyprawy.

Pod Orizabą.

Fot. ze zbiorów autora.

PRASÓWKA

➤ Żartem o mini spółniczkach pomocnych w egzaminie swoją relację z egzaminów wstępnych do naszej uczelni zatytułowaną *Pisemne spodnie, ustne spółnice* rozpoczęła *Gazeta Lubuska* (02.07.). Główne emocje towarzyszące kandydatom to strach i uczucie ulgi, gdy trafia się w temat. Zadowoleni byli m.in. kandydaci na socjologię, dowiedziawszy się, iż mają rozważać o człowieku.

➤ *Polityka* (09.08.) przedrukowała za *Gazetą Lubuską* (27.07.) opinię **prof. dra hab. Janusza Gila** dotyczącą kolonizacji Marsa, jako możliwości rozwiązania problemu przeludnienia Ziemi, jej wyjałowienia lub ekologicznej katastrofy.

➤ *Życie po studiach nie wydaje się tak beztroskie jak przedtem* - napisała *Gazeta Lubuska* (21.08.) w odniesieniu do absolwentów wychowania plastycznego naszej uczelni w artykule *Plenerowe życie*. W szkołach nie ma wolnych miejsc dla nauczycieli plastyki, wielu absolwentów więc prowadzi warsztaty plastyczne dla dzieci. Nie wszystkim jednak odpowiada to zajęcie. Niektórzy myślą o działalności artystycznej i wystawienniczej. Niestety, aby zdobyć na ten cel pieniądze, trzeba najpierw zarobić je gdzie indziej.

➤ *Gazeta Zachodnia* (01.09.) przedstawiła trudną sytuację Galerii GI. Mieszcząca się przy Wrocławskiej 7 Galeria zajmuje wynajmowaną przez uczelnię dla Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej piwnicę. Prawdopodobnie z przyczyny podniesienia się wód gruntowych GI stała się „galerią wilgoci”. Wcześniej żyła wernisażami studentów i artystów o międzynarodowej sławie, teraz artyści nie wystawiają tam już swoich obrazów w obawie przed zniszczeniem płócien. Jednak jak zapewnił gazetę wicedyrektor Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej **mgr Zenon Polus**, plastycy nie zamierzają z niej zrezygnować i jeśli znajdą się środki, galeria zostanie osuszona.

➤ Duże zainteresowanie budzą nowe obiekty wybudowane przez WSP. *Gazeta Zachodnia* (04.09.) w artykule *Nowe oblicze WSP* opisała sale wykładowe określając je mianem sal XXI wieku. *Gazeta Lubuska* (10.09.) w artykule *Udziwnione kolegium* przedstawiła stan zaawansowania prac w Collegium Neofilologicum, podkreślając atrakcyjną architekturę gmachu.

➤ W artykule *Dziennikarz na topie*, *Gazeta Lubuska* (6-7.09.) pisała o oczekiwaniach studentów dziennikarskiej specjalności na polonistycę w WSP. Studenci zastanawiają się kto dziś czyta gazety, ludzie wolą radio i telewizję. Niektórzy z nich pracują już nawet na etatach w zielonogórskiej rozgłośni. Zarzucają, iż na ich kierunku jest zbyt wiele przedmiotów polonistycznych, jakby zapomnieli, że to jest podstawowy kierunek ich studiów. **Prof. dr hab. Marian Bugajski** podkreślił jednak, iż na polonistykę o specjalności dziennikarstwo jest więcej chętnych niż na specjalność nauczycielską, myśli także o stworzeniu studiów w zakresie edytorstwa.

➤ Z dużym zainteresowaniem prasy spotkały się także organizowane przez WSP konferencje naukowe. O kon-

ferencji *Problemy zarządzania i finansowania w instytucjach edukacyjnych w okresie transformacji systemowej w Polsce w perspektywie integracji europejskiej* pisała *Gazeta Lubuska* (04.09.); o Zjeździe Polskiego Towarzystwa Astronomicznego - *Gazeta Lubuska* (08.09.) i *Gazeta Zachodnia* (11.09.).

➤ O warunkach socjalnych dla studentów na lubuskich uczelniach pisała *Gazeta Lubuska* w artykule *Tapczan za wiedzę* (01.10.). Jak co roku, zielonogórskie uczelnie nie pomieszczą swoich studentów w akademikach. Na WSP decydujące kryterium otrzymania miejsca w DS to odległość od miejsca zamieszkania i stan majątkowy rodziny studenta. Szansę zwiększają dobre oceny. Akademiki do maksimum są wykorzystane przez tzw. legalnych waleńców, którzy mogą mieszkać za pół ceny, jeśli koledzy z pokoju wyrażą zgodę.

➤ *Czuje się jak w bajce: śpiewa chór, rektor wygląda jak król ze świtą...* - napisała o inauguracji roku akademickiego 1997/98 *Gazeta Lubuska* (03.10.) w artykule *Nie bądźcie chorągiewkami*. Mimo radosnej atmosfery i poprawienia się warunków pracy i studiowania w WSP, *Gazeta* przypominała, że studiowanie w dzisiejszych czasach to dla niektórych walka o byt.

➤ *Gazeta Wyborcza* podjęła ciekawą inicjatywę publikowania *Gazety Studenta*. W numerze z 4-5.10. pojawiły się praktyczne informacje dla zielonogórskich żaków dotyczące korzystania z bibliotek, zasad poruszania się w labiryncie korzystalrzy i przepisów, akademickich kont osobistych; itd.

➤ Pojawiły się także pierwsze prasowe echa raportu NIK dotyczącego stanu szkolnictwa wyższego w Polsce. *Polityka* (11.10.) w artykule *Na szaro za złote* dwukrotnie wymieniła naszą uczelnię, wskazując na niekorzystny stosunek liczby studentów dziennych do zaocznych i trudne warunki pracy biblioteki. Tych samych problemów dotknęła *Gazeta Zachodnia* (11-12.10.) w artykule *Krzęsto na sto osób*, informując jednocześnie o pozytywnych zmianach, które zaszły w ostatnim czasie. *Gazeta* podała jednocześnie błędną informację o nagrodach za prowadzenie studiów zaocznych, które otrzymały władze uczelni. Także *Gazeta Lubuska* (18.-19.10.) poświęciła obszerny artykuł *Wsypa na Wyspie* problemom uczelni. Dziennikarze *Gazety* opisując negatywne zjawiska z przeszłości, obszernie przedstawili pozytywne zmiany w bieżącej kadencji.

Red.

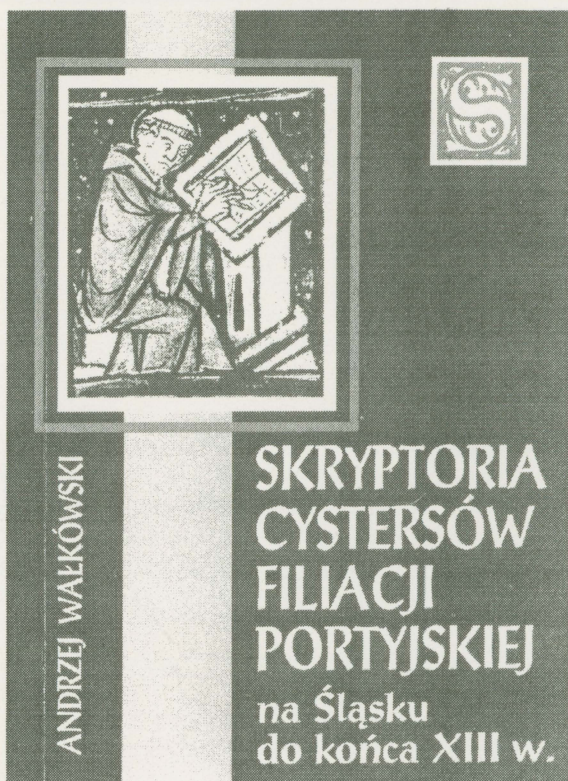
Materiał zebrała Marta Dłużewska

Nasz komentarz

Raport Najwyższej Izby Kontroli dotyczy ubiegłej kadencji, w związku z tym podane przez NIK dane odnoszą się do byłych władz uczelni. W ubiegłym roku akademickim Rektor ustalił nowe zasady, wg których najwyższa kwota nagrody za organizację studiów zaocznych nie może przekroczyć 2500,00 zł. Sam Rektor zaś, nagrody z tego tytułu nie otrzymuje.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

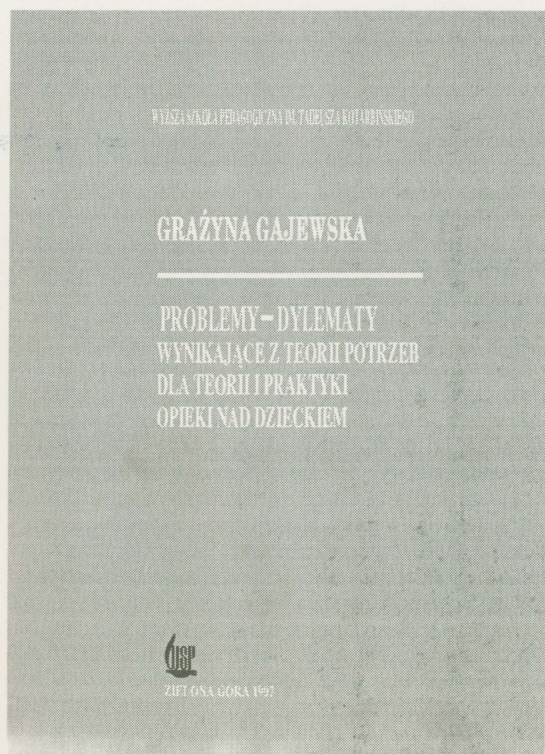
Andrzej Wałkowski

Skryptoria cystersów filiacji portyjskiej na Śląsku do końca XIII w.

Książka została napisana na podstawie pełnej porównawczej analizy paleograficznej 179 dokumentów oraz 40 kodeksów pochodzących ze skryptoriów klasztornych w Lubiążu, Henrykowie, Kamieńcu Żąbkowickim, Krzeszowie i Trzebnicy. Aneks zawiera 16 fotografii dokumentów.

„Autor wyznaczył sobie bardzo ambitny program badawczy, ukierunkowany na dyskutowane od dawna w nauce tak kluczowe zagadnienia, jak: wewnętrzny podział pracy w skryptorium ze względu na rodzaj spisywanych tam tekstów (dokumenty, księgi), etapy ich produkcji (redagowanie, sporządzanie czystopisów, rubrykacja, kształtowanie warstwy iluminatorsko-zdobniczej, sigillacja dokumentów), ustalanie wpływów ośrodków macierzystych, określenie konkretnych produktów poszczególnych członków skryptoriów, kwestie identyfikacyjne i rozwój ich karier, wzajemne współzależności i związki między skryptoriami cysterskimi, pozazakonnymi, zagadnienie falsyfikatów i różne inne jeszcze kwestie”.

Prof. Kazimierz Bobowski – fragment recenzji

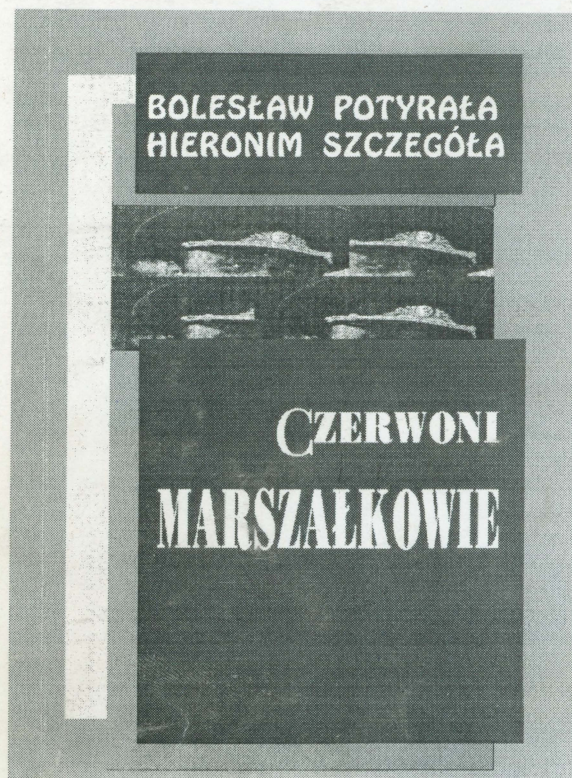
Grażyna Gajewska

Problemy – dylematy wynikające z teorii potrzeb dla teorii i praktyki opieki nad dzieckiem

„Ogólne założenia relacji opieka a potrzeby sprowadzono w pracy do szczegółowych relacji obejmujących wiek do 7 roku życia dziecka. Chodzi tu więc o opiekę rodzinną, naturalną, optymalną w jej sprawowaniu, a nie tylko o opiekę zastępczą, wspomagającą funkcjonowanie rodziny. Interesujące jest nawiązanie do zjawisk związanych z opieką, takich jak np. sieroctwo duchowe dzieci, rola opiekunek domowych, praca zawodowa kobiet, zbyt wczesne oddawanie dzieci pod opiekę w żłobkach, nieliczenie się z więziami dziecka z osobami dla niego znaczącymi, którymi nie zawsze są krewni, ograniczanie opieki tylko do zaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych i bezpieczeństwa”.

Prof. Jerzy Stochmiałek – fragment recenzji

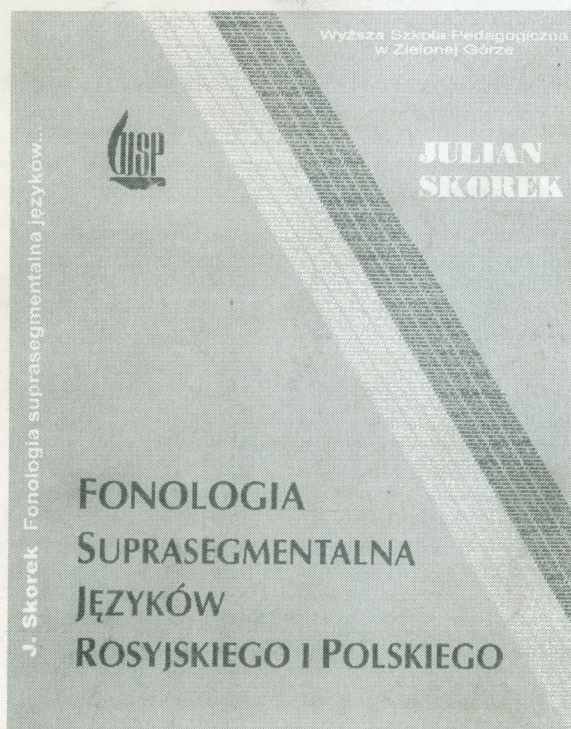

Bolesław Potyrała, Hieronim Szczegół

***Czerwoni marszałkowie –
elita Armii Radzieckiej 1935-1991***

„Wspaniała książka. Świetnie napisana. Wprowadzająca w obieg historyczny wiele informacji nieznanymi lub mało znanymi. Część pierwszą stanowi obszerny, liczący 283 strony szkic poświęcony kierownictwu Armii Czerwonej od jej utworzenia do rozpadu ZSRR. Autorzy omawiają koncepcje strategiczne, uwarunkowania polityczne i charakteryzują ludzi odgrywających decydujące role. Tekst napisany jest żywo i barwnie. Na drugą część liczącą prawie 100 stron składają się biogramy czerwonych marszałków, lista nominacji, indeks nazwisk oraz zdjęcia. Zebranie materiału rozproszonego po pamiętnikach i innych źródłach wymagało benedyktyńskiej pracy”.

Polityka, nr 37, 13 września 1997, s. 57

Julian Skorek

***Fonologia suprasegmentalna języków
rosyjskiego i polskiego***

Publikacja jest podsumowaniem badań własnych, przeprowadzonych metodą eksperymentu w Pracowni Fonetyki Akustycznej Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej WSP im. Tadeusza Kotarbińskiego. „[...] praca została napisana zgodnie z koncepcją fonologii suprasegmentalnej jako nowej dziedziny nauki, odmiennej od fonetyki i ściśle związanej z aparatem pojęciowym fonologii. [...] Opozycja suprasegmentalna może wyrażać się poprzez zmiany: 1. wysokości tonu, 2. kierunku przebiegu tonu, 3. odmiany iloczasu, 4. zmiany poziomu intensywności. Dla każdej jednostki suprasegmentalnej podjąłem próbę ustalenia cech inwariantnych (niezmienniczych) oraz wykrycia oponentnych właściwości wariantowych”.

Ze Wstępu